

Életünk

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

VI. évfolyam 4. szám (6. Jahrgang Nr. 4.)

A Z St. Gallen — Erscheint monatlich

1974 április 1.

6430 Wettingen

P. P.

Herrn
Prof. Dr. Gajdár Aladár
Priesterseminar
7000 Chur 2

Húsvéti lélekújulás

Ismeretes, hogy az 1975-i szentév megünneplését bejelentő pápai szózat az előkészületi időnek lelki megújulásra és bűnbánati gyakorlatok végzésére való felhasználását tartja szükségesnek a jubileumi esztendő kegyelmeinek elnyerésére. Ez a felhívás, valamint a nagybőjtnek és nagyhétnek bűnbánatra szólító szelleme s a megfogyatkozott büntudat elmélyítésének kiáltó szüksége teszi időszerűvé a vétek, a bűnadósság és töredelem fogalmaira való emlékeztést.

A nagyszombati liturgiának a húsvéti gyertya meggyújtását követő himnusza (Exsultet) — gondolatainak mélységével, költői lendületével és ősi dallamának gazdagságával, megváltásunk szent titkát magasztalva, a bűnadósságot «boldognak» nevezi, mert olyan Megváltót tisztelhetünk Krisztusban, aki megfizette tartozásunkat.

De a bűn mégis bűn marad...

Amióta a Kálvárián égnek emelkedett a kereszt oltára, áldozati tűznél kiáltóvá lett minden bűn. És ha napjainkban, még katolikusokban is, ijesztő mértékben fogyotkozik a büntudat, amelyet frivol fölületesség és cinizmus gyakorlatilag mértéktelen élvezethajhászásban és anyagi haszonkeresésben old föl és ha büntől kicserzett, neuraszténiás lelkek meg is botránkoznak a bűn büntetésére, az örök kárhozat tanításán: Krisztus kereszthalála elutasíthatatlanul és igazmondóan hirdeti a bűn valóságát, tragikumát és az isteni igazságszolgáltatás következetességét.

Pedig a bűn tényén és brutalitásán keresztülnézni, a jó és rossz közti különbséget elmosni, a vétkekesség tudatát a felelősség vállalásának tagadásával feloldani akarni — vészes játék, nem is csak az egyesekre, — hiszen aki a bünt úgy issza, mint a vizet, az a társadalom erkölcsi rendjét és közbiztonságát is veszélyezteti. A rideg önzés, fölényes önteltség és az a törekvés, hogy az ember önmaga legyen tetteinek végső normája — ijesztő következményekre mutat ellenőrizhetetlen és olvasható statisztikákban egyaránt.

A bűn elszakít bennünket Istentől és ebben rejlik minden bűn rosszasa, az, amely Krisztus szenvedéseit okozta és az

emberiségre katasztrófát hozott. Másszóval: a bűnben a keresztény hit szelleme süllyed a fagypontra s a természetfölötti érzék tompul el. Pedig a Tízparancs szociális funkciójának, tetteinknek s a világ dolgainak a megítélésében ugyancsak nem közömbös, hogy hiszünk-e Istenben vagy sem. Mert aki nem hisz a Teremtő és Megváltó személyében és elveti a túlvilág létezését, pl. a szenvedés, betegség, halál ténye előtt érthetetlenül áll meg és legfőbb célja az életnek kíméletlen kiélvezése lesz.

A bűnbocsátó Krisztus azonban mindenkinek jelen van,

aki vétkekességét beismeri és hajlandó letenni azt; helyreállhat a kegyelmi egység Isten és a lélek között s tartalmassá, értelmessé válhat az élet. Gyóntató papok a megmondható, hogy bár órák hosszát a világ és a lélek sötét mélységeibe, egyéni és családi drámák örvénylő kloákáiba kell belenézniök, mégis nagyraértékelik a bűnbánó alázatos vallomását és sok esetben megrendülnek tőle. A gyónó és gyóntató bizalmas légkörű találkozására ráborul a hit szent titka. A bűnös szíve az Isten irgalmának képviselője előtt nyílik meg, ő a felszentelt közvetítő Isten és ember között, jogosult tehát a bizalomra; személyében a bűnös elébe jövő, élő Krisztus előtt tárulnak föl gondolatok és tettek: az Isten iránt tanúsított hűtlenség jelei. És nem emberi kéz, hanem Krisztus megbocsátó keze törli le azokat a lélekről; nincs ok nyugtalanságra, megszűnt vétkekessége...

Nincs az a pszichoanalízis és lélekelemző művészet, amely ezt a biztosítékot tudná nyújtani a szív békéjét keresőnek. Krisztus húsvéti ajándéka a bűnbocsánat szentsége. Ő akarta, hogy ne kínok, hanem vigasztalás és enyhület forrása legyen. Természetfeletti hatásain kívül erkölcsnevelő értéke van, hathatósan fejleszti a lelkiismeretességet, fegyelmezi az akaratot s így páratlan iskolája az önnevelésnek. Helyes önismeretre és önfegyelmzésre vezet és a megértő gyóntató bátorításával kiegészülve, a léleknevelés jó eszközévé válik. Felismerve a szentgyónás szociális hatásait is, amennyiben családi, polgári, hazafias köteleességekre is figyelmeztet,

meg tudjuk érteni, hogy az említett lélektani hatások annál nagyobbak lesznek, minél őszintébb lesz szentgyónásra való előkészületünk...

De még ez sem minden! Ha a húsvéti szentgyónás a legnagyobb rossztól szabadít meg minket, akkor viszont

a húsvéti szentáldozás

meg a legnagyobb jóban részesít! Jelenti ez a legnagyobb istenközelséget. Jézussal való személyes találkozásunk seholy sem oly teljes, oly mindenestől való s oly meghatározó közvetlenségű, mint itt. A megtestesülésben elrejtette istenségét, hogy meg ne riadjunk az Ő fölségétől; itt még az emberségét is elrejteti, hogy ne vonakodjunk táplálék gyanánt magunkhoz venni. Ennél nincs nagyobb leereszkedés! És nem jön üres kézzel: hozza adományait, amikre oly égetően nekünk van szükségünk! Minek vagyunk mi jobban híjával, mint lelkierőnek, erkölcsi ellenállóképességnek a rántó kisértésekkel szemben? Tisztaságnak egy érzéki lázban égő világ közepén, — szeretetnek a gyűlölet, irigység, emberéletet sem kímélő tomolásában? Kitarásnak a jóban, éberségnek veszedelmek fenyegetésében, bűnbánat szellemenek a múlttal és reménynek a jövővel szemben? — Mindezt nyújtja nekünk, hatalmaságunkban is bízó magyaroknak, a sokszor meg nem értett Krisztus, az Oltáriszentségben.

Ellöknénk magunktól? Hiszen erőforrás az Oltáriszentség, benne Isten erejébe kapcsolódunk, vele helyreáll lelkünk egyensúlya. Visszaeső bűnösök észre sem veszik, hogy gyakori áldozások idején jobbakká lettek, mint azelőtt; bűnök rabját kiemeli, mert az oltár atmoszférája tisztasággal és erővel telített. Zilált lelket megemel, hogy újból és újból jobbik énjét keresse. — Így a gyónás mellett az áldozás az, ami által Egyházunk a lelkeknek páratlan nevelőmesterévé magasztosul.

A Föltámadás ünnepére és a jubileumi Szentévre készülő magyarjaink nem utasíthatják vissza a húsvéti ajándékait kínáló Jézust! Ki más érthetne meg minket, mint a menekülő útját valamikor szintén megjárt isteni Barát és Sorstárs, a mi jó Urunk, Jézus Krisztus?

CSER-PALKOVITS ISTVÁN S. J.

Vakbéloperáció az amfiteátrumban

Nem azért mintha vakbél-műtétre szorult volna, inkább az emberi kíváncsiság turkált belé a Colosseum bélrészeibe. A barackmagot, amelyet a sokféle hulladék között találtak, nem valami nevetlen turista hajította a pincerészekbe. Hányszor látjuk az uzsonnáját majszoló, fáradt északit — miután szája szélén lecsurgott az őszibarack leve s letörölte szalvétájával s a kezét is — a papírba göngyölt hulladékot gátlás nélkül a kövek közé hajítja. Annyifele látogató van. Van, aki csak ócskaságnak véli a máló téglafalakat s nem cirógatja áhítattal a századok cserzette építményeket. Idestova 2000 év kalandjainak a szentenciáját. Tudna izgalmas történelemórákat tartani, ha beszélőkéje volna. Azt is elárulná, hogyan került az említett barackmag a belsejébe. Nem modern, nagy áruházban vásárolták. 16 száz évvel ezelőtt az egyik bejáratnál üldögélő parasztrabszolda sásból font kosarából markolta ki valaki. Ki és milyen izgalom közepette nyelte le húsos külsejét, csak a sok szájú, de néma köztársaság tudná elásítani a kíváncsiskodóknak. Hol koppant a mag. Talán a harcoknak volt szánva, akinek véres mellén térdelt gladiátor társa és a nyakának szegezte kardhegyét. Otromba színészmozdulattal körülhordozta tekintetét s leste a hüvelykujjak jelét: kegyelem vagy halál, engedd el vagy döfd le! Civis romanus vagy plebejus markából lendült-e az aréna homokjára a mag, pont akkor, amikor az átdöfött torok pirosa szétfröccsent? Az álmos körépület tudná, de hallgat.

Archeológusok és műtörténészek, akár csak a hozzá nem értő bábéskodók mind-ezideig inkább csak a külsejével foglalkoztak. Monumentális varázsa lenyűgözték a látható szerkezetével is. A reprodukciókhoz hozzáváltak egy kis történelmet. Vespasian császár az első században kezdte az alsó árkádok építését. A nép szórakoztatására életre-halálra dúló viadatok lebonyolítására. Érdeklődéssel hasonlítgatjuk a mai maradványokat az elképzelt rekonstrukciókhoz, mintha az elvirágzott koldusasszony mutogatná fiatalsága szépségeit. A mellette állott Nero kolosszuszobra nincs többé. Pedig tőle kapta a nevét. Csak kőlap jelzi a kút helyét, ahol a véres, poros gladiátorok a küzdelem után kimosták sebeiket. A romjaiban is roppant méretű ovális bajvívó tér az egyiptomi múlhatatlanság hatásával bír. Lemeztelenített márványburkolata nélkül is, melyeket a reneszánsz palotákba építettek be. Vagy triviális módon egyszerűen mésszé égették. A 156 m kistengelyű és 188 m nagytengetű elipszis körül ma villamosok zakatolnak, autóbuszok rengetik a földet s kicsik milliói pöfködik a benzingázt. Kicsit elszorul az ember szíve az 50 m magas 3 emeletes árkádsor láttára: az antik római birodalom hatalmának emléke. 10 évig épült. 10,000 köbméter követ építettek bele. A Titus által fölperzselt Jeruzsálem sok ezer zsidója verejtékezett itt lábukon a

csörgő vasláncokkal. A múlt századi történelmi festészet festői szívesen alkalmazták nagyszerű háttérnek a középre lejtősödő ülősorokat, melyek alá a keresztény üldözések minden fajtáját megjelenítették. Am ezek a Circus Maximusban zajlódtak le. A pogány vadság és embertelenség gyilkoló szórakozásai ellen a kereszténység hiába próbálkozott. Úgy beszélnek, hogy 404-ben Telemachos szerzetes fehér ruhában az aréna bontott, hogy prédikációjával feddje az örvényező tömeget és útját állja a látványosságoknak. Halálra kövezték, de egyben ez volt a nagy teátrum utolsó száma is. Honorius császár vetett véget végérvényesen a háromszáz éves tradíciónak.

Az antik emlékek vezetősége most egészen más természetű kutatásokba kezdett. Beleástak a körengedig földalatti részébe. A volt raktárak, kellék-helyiségek, személyzeti lakások, vadállat-ketreczek alá, melyek a küzdőtér alatt helyezkedtek el. Pontosabban a vízszállító csatornába ereszkedtek le. Hét és fél méter mélyen 4 különleges malterrel szigetelt vezeték keresztezi egymást. Kettőnek a feladata az volt, hogy vízzel lássa el az Anfiteátrum padlózatát. Gondoljunk a hajócsata rendezvényekre. Az árbócokra feszített sátorponyvák napellenzős hűvösében hentergő közönséget ilyesmivel is kápráztatták. 70 ezret. Legfőképpen az asszonyt. Majd a plebejusok. Sorban következtek a polgárok helyei. A nézőtér legközelebb a császári páholyok a patriciusok, lovagok, vestaszűzek, papság és szenátorok közepette. Az égő hajók s öldöklések muriját élvezhették.

A másik két cső feladata az ünnepek után vízzel elmosott szemét elhordása volt. Befolytak más csatornába s a Cloaca Maximan át (ma is működik, 2 és fél ezer éves) a Tiberisbe. Ezek egyikébe sodorta a víz az emlegetett barackmagot. A kutatók szerencséjére az egyik tisztító csatorna beomlott. Még az antik időkben. Egy Tiberis-áradás, mely még a közelmúltban se volt ritka, homokkal és sárral tölte tele, leblombálta az ott rekedt egykorú hulladékot. Ma is egy ország életmódjának a nívóját a reggelenként szemeteskocsihoz került holmiból állapíthatjuk meg. Afrikai ország meggazdagodhatnék az amerikai ócskaság-telepek hegyeiből. Az iszapbetont átturkálva találtak még: szilvamágot, fügemaradványokat, olajbogyót, dinya és eper részlegetek.

Kinek eshetet a nyakából az üvegbe ágyazott menad. Vagy a tumultusban csenhetette el valami tolvaj s a riadalomban inkább elejtette, hogy megmeneküljön a lincseléstől. Vagy valamelyik hősenek dobhatta be fölajzott hódolója? Bizuk a regényírók fantáziájára.

Medve állkapocs jól konzervált állapotban. Ezek a hajlékony és ügyes állatok nagy számban viaskodtak az emberrel, aki a kezében markolja vasfogát. Commodus császár a történetírók szerint egy nap 100-nál többet megöletett. Azt nem tartották fontosnak följegyezni, hogy a lelándzsázott szőröcsomók közé mennyi katonahulla volt közékeveredve. Ismerünk egy felsorolást, mely beszámol, hogy Filippus imperátor (Kr. u. 249) Róma alapításának 1000 éves jubileumára elefántok, tigrisek, oroszlánok, leopárdok, hiénák, zebrák, zsiráfok; szamarak, lovak seregével csigázták föl a vérszomjra kívánczó publikumot. Pont az említett állatok csontjait kaparászták elő centiméterről centiméterre a kíváncsi kutatók.

Egy pénzdarabot is találtak a IV. sz. elejéről. Azt bizonyítja, hogy az eldugulás ezután történt. Mécsesek és kerámiák formája és rajza arra enged következtetni, hogy a IV. sz. vége felé torlaszolódott el a lefolyás útja. A behorpadt boltozat így alkalmat adhatott, hogy bővítse vagy igazolja eddigi ismereteinket.

A történelmet nemcsak a nagyok csinálják, hanem egy kiköpött barackmag is. A köznép, mely valamikor a Colosseumba áradt, ma mint szurkolók a labdarugó mérkőzésre. Esetleg esznek is valamit s elhajítják a körte vagy alma csutkáját. Lehet csöcselék vagy katonahorda, mely felszabadítani jött s megerőszakolja a női nemet s szabadrablással győtri a legázoltakat. Megrendítő amerikai temetőben járnak: akik a fűbe fektetett márványok alatt nyugosznak, építették fel a világ első hatalmát. Az ideig-óráig tirannus ellen egyszercsak fölkel a Petőfi megdallolta nép és elsöpri a zsarnokot.

A kereszténységet se pápák, püspökök képviselik csak, hanem a körözsafaragók, kódexírók, gyermekeiket imádkozni tanító anyák, hallgató vagy irgalmas apácák, a néma vezeklők, meg nem alkuvó hitvallók, ismeretlen vértanúk, a névtelen becsületesek.

A művészetet se csak a géniuszok hozzák létre. A közönség termeli ki a tehetséget és igényeivel állandóan létrehozza (Brandenstein). A kakasülő tapsolja ki a nagyáriát vagy buktatja meg az óriást. Igénye termel ki új műfajokat s halálra ítél virágzókat. Ma túlságosan is kiszolgálják az utca vágyát. Ha jó a kereskedelem (Németalföld), ha tele az állampénztár (Perikles), vidáman élnek a költők, burjánzik a szépség. Hogy ne is beszéljünk a tömegművészetekről: kórus, zenekar, kartánc, 10 ezer gyerekhang a sportcsarnokban. A triangulumot megkoccantani nem nagy dolog s mégis fontos az együttetésben.

A gizehi piramisok. A három közül a legnagyobb 148 m magas, 92 m a kerülete. Összsúlya 6 és fél millió tonna. 2 és fél

Keserű gyümölcs

A Mindszenty-ügy hullámai lassan elsimulnak, a felzaklatott kedélyek megnyugodnak s csak a hívő ember szájában marad vissza a csalódottság és bizalmatlanság keserű íze a pápai diplomáciával szemben. Az ügy megítélésében világszerte egyek voltak a vélemények: Mindszenty bíboros úr félreállítása becstelenség, — és: áldozata lett a vatikáni diplomácia játéknak. Azért is volt olyan nagy a felháborodás, mert az ilyen bánásmód nem méltó Krisztus egyházához, és — a vatikáni diplomácia úgy jelenik meg, mint a kis elefánt, melyről azt tartja a szólásmondás, hogy nehezen tanul, de könnyen felejt. A vatikáni diplomácia keserű gyümölcsei ugyanis lassan beérnek. Erre egy egészen kézenfekvő példa a Prágával kötött egy év előtti szerződés.

A prágai példa,

vagyis a múlt év márciusában megkötött egyezmény négy új püspök kinevezésére vonatkozott. Az itt megkötött kompromisszum szerint közülük kettő a rendszer jelöltje, kettő pedig a Vatikáné. A valóság viszont az volt, hogy tulajdonképpen mind a négy a rendszer embere, mert mind a négy a hírhedt «Pacem in terris» békepapi mozgalomból került ki. Jellemző a hívő nép véleményére a következő megnyilatkozás: «A hierarchiát részben sikerült megmenteni, de az egyházat hazánkban nem!» (Herder-Korrespondenz) Már ez a mondat

millió kőköcka. A halott fáraó sírboltja, naptár, időmérő, északjelző, ünnepkatalógus, vetés-aratás kezdetét másodperc pontossággal bemondó kronométer. Az aranyetszés szabálya szerint arányosított. Az egyiptomi papok sok egyéb titkukat terveztek bele a kőhalomba. Ám a kétlábú hangyasor nélkül, mely 10 évig építette Líbiába az utat, hogy a kibányászott sziklát a Nilus mellé cipelhesse, nem állna a gula. 20 évig 100 ezer ember építette. Madács szava jut eszünkbe: milliók egy miatt. Ám nem szabad mai világnézetünket vetíteni vissza 4500 évre visszamenőleg. Akkor az volt a foglalkozás. Hiedelviláguk alapján szívesen csinálták. Jól etették őket. Unnepekkal vigadoztak. Miként a janicsár nem félt a haláltól, a japán keze nem remeg a harikiri közben, az indiánt a Nagyszellem várja, ha elesett a csatában. Nem a XX. század koncentrációs táborai módján szenvedtek, mint fölvilágosodott reménytelen kortársaink.

A barackmag tanulsága hát ez lenne: ne állatszamba vegyük az egyszerű embert se. Nem dinnyemag, erőszakkal szocializált természet, hanem önálló egyed, egyéni világú és felfogású személyiség, akinek emberméltósága akkora, hogy egyenrangú bejárása van Istenhez, legyen az: pápa, király vagy paraszt.

PROKOP PÉTER

is kifejezi azt a csalódást, amely a megálapodás után eltöltötte a hívő emberek szívét, akik elkeseredve kérdezték: miért engedi meg a Vatikán, hogy minduntalan lóvá tegyék, becsapják? A prágai kormány kiküldöttje, Karel Hruza például maga szövegezte meg a tárgyalás folyamán az olmtüzi püspökjelölt, Jozef Vrána kilépési nyilatkozatát a békepapi mozgalomból. De a kilépési nyilatkozatot soha nem tették közzé, minden sürgetés ellenére sem és a Vatikán «külgyminisztere», Casaroli érsek ennek ellenére mégis püspökké szentelte őt. Vrána lemondott ugyan a békepapi mozgalom cseh részlegének vezetéséről, de ugyanakkor nyilvánosan kijelentette, hogy továbbra is tevékenyen együttműködik vele. A jószándékú és állandó nyomás alatt álló egyszerű papság szégyenkezve állapította meg a történetek után: «Tőlünk elvárják, hogy ne csatlakozzunk a békepapakhoz, a Vatikán pedig ugyanakkor az ő soraikból nevez ki püspököket.»

A kommunista államok soha nem kötnek a Vatikánnal olyan egyezményt, amely keresztelné feltett szándékukat, az egyház felszámolását. Tény viszont az is, hogy minden hangosan világgá kürtölt megálapodás után a nyomás mindig csak nehezebb lesz a hívő emberekre és a papságra. Prága nyíltan tör például a még meglévő szerzetesi közösségek teljes felszámolására. Egy nemrég kibocsátott kormányrendelet előírja, hogy minden 40 év alatti apáca lépjen ki a még megtűrt közösségekből. A szerzetesnők nem segíthetnek a lelkipásztori munkában, legfeljebb a gyógyíthatatlan és elmebetegeket ápolhatják. S a rendszer célja elérésénél nem riad vissza még attól sem, hogy egyházi személyeket vegyen igénybe. Egy újonnan kinevezett szlovák püspök a szmokoveci Caritas-otthonban maga szólította fel a fiatalabb nővéreket, hogy hagyják el a házat és a szerzetesi közösséget.

A cseh és szlovák püspököket úton-útfélen minden eszközzel akadályozzák hivatásuk gyakorlásában. A cenzúra előzetes jóváhagyása nélkül nem hozhatnak nyilvánosságra egyetlen körlevelet sem. Közvetlen munkatársaikat nem maguk választhatják ki, hanem az Állami Egyházügyi Hivatal küldi nyakukra. «Egyetlen kivétel itt az olmtüzi püspöki helynök kinevezése, mert itt nem volt szükség állami beavatkozásra. A kinevezés így is nemcsak, hogy egyszerűen feltűnést, hanem egyenesen megbotránkozást keltett a hívők körében.» (H-K) A vallás üldözése nem szünetel egy pillanatig sem, csupán csak a foratók változnak és ezzel együtt a jelszavak is. A jelszavak közül például jelenleg a következő van soron:

Nincs szükségünk vértanúkra!

Van ugyanis egy sokkal hatékonyabb s amellet nem feltűnő új módszerük, ame-

lyet Szoltsenyicin egy évvel ezelőtt Pimen moszkvai pátriárkához intézett levelében így jelöl meg: «Az egyház egész vezetése, papok és püspökök felszentelése (még azoké is, akik erre a hivatásra méltatlanok, hogy az egyházat rajtuk keresztül lejárassák, nevetségessé tegyék és szétzülleszték) az Egyházi Ugyek Tanácsától függ, ettől a diktatórikus, ateisták által irányított egyháztól, — melyhez hasonlót nem látott a világ a két elmúlt ezredév alatt.

Hogy állíthatja ezek után valaki, hogy az egyház lelkének és testének tervszerű szétrombolása ateista irányítás mellett a legjobb út a fennmaradásához? Fennmaradásához?... de kinek? Csak nem Krisztusnak...?! Az egyház fennmaradásához? — hazugság által? Hogyan érinthetik meg ezek a kezek az Eucharisziát, miután előbb hazudtak?»

A jelszó, amelynek szellemében Szoltsenyicint is Nyugatra száműzték ugyanaz: Nem akarunk vértanúkat! Ez a kommunista államok új taktikája az egyházzal szemben: méltatlan papok és püspökök felszentelésével belülről zülleszteni, a hívő nép előtt megbizhatatlanná tenni, ateista irányítással sírba vinni az egyházat. Ide tartozik a papi utánpótlás megakadályozása és a minőség lerontása is. A legjobbakat egyszerűen nem engedik pappá szentelni, katonasághoz hívják be őket s különféle módszerekkel kötelezettséget csikarnak ki tőlük, hogy nem mennek többé vissza a szemináriumba. Egy másik kitérített céljuk — csak megemlítjük — az, hogy elvonják a talajt az egyház lába alól azzal, hogy drasztikus eszközökkel elzárják az ifjúság elől a vallásos nevelés, az egyház befolyásának minden lehetőségét.

A vatikáni diplomácia tárgyalásainak eredménye ezek után sohasem az egyház szabadságának visszaállítása, hanem legfeljebb a hierarchia fennmaradása lehet. De a siker értéke viszont benne cseng a cseh és szlovák hívők mondatában: «A hierarchiát megmentették, de a hívő nép az ebek harmincadjára került!» Ez a szempont magyarázza meg legjobban Mindszenty bíboros magatartását, hogy a pápai felszólítás ellenére sem mondott le primási jogáról és rangjáról.

Tudjuk jól a történetek után, hogy életének egyetlen dolog adott célt és értelmet: Isten szolgálata, egyháza, népe és hazája szolgálatán keresztül. Ha lemondása valóban Isten dicsőségét és népe javát szolgálta volna, önként vállalt volna ezért minden áldozatot. A vatikáni politika keserű gyümölcsei prágai tálalásban még csak jobban meggyőzik a gondolkodó embert Mindszenty bíboros magatartásának helyességéről!

MEGYESI ANDRÁS

Böjti szelek

Akkor kezdett derengeni, és a hideg szél mintha új erőre kapott volna.

— Fene ezt a szelet — gondolta az erdőmérnök, aki a kis gazdaságot is kezelte — kiszárit mindent; és milyen hideg.

A kocsi lépésben kapaszkodott fel a me-redek úton. A mérnök felhajtotta gallérját, jól fejébe húzta kalapját és kezét mélyen a bekecs zsebébe dugta.

Amint felértek a lapos dombhátra, a lovak maguktól nekilendültek, s a kocsi után szállt a hideg por. Jobbról pár szál fenyő közeledett s előttük az út mellett feszület.

A mérnök meghajtotta fejét a feszület felé, aztán elszégyellte magát. — Milyen hitvány vagy! — szólalt meg belül valaki. — Amikor a fiad beteg volt, bezzeg hánytad a keresztet... mikor a lányodat operálták, megemelted a kalapod és még le is szálltál egy Miatyánkra...

Megint domb következett s amikor felértek a tetőre, vágott a szél, mint a jeges borotva.

— Ugyan! — rántotta meg a vállát. — Nem mozdulatoktól függ az ilyesmi...

És mérges lett, mert fázott és mert világosan érezte, hogy amit elmulasztott, az nem «ilyesmi»...

S a felső majorban csupa bosszúság! Egy csomó birka sánta, egy jó ló szögbe lépett, s a birkaakol tetején a nádazást csúnyán megbontotta a szél.

Közben a gazdasági telefonhoz hívták.

— Ki a fene az?

— A mérnök úr felesége.

A mérnöknek határozottan káromkodni lett volna kedve, de aztán mégis csak odament a telefonhoz.

— Tessék...

— Jöjjön haza... rosszul vagyok... — és letette a kagylót.

A mérnök bambán és ijedten nézett a telefonra, aztán bátran és mérgesen levágta a kagylót.

Oththon azonban elmúlt a vagdalkozó kedve. Felesége már alig volt magánál.

— Hidegrázással kezdődött — mondta — és most negyven és fél...

— Mondtam ugyel... Keltetőgép!... Éjjel kimáskálni...

— Vigyázzon a gyerekekre... — mondta az asszony. — Ilona etesse a kicsit... vigyázzon a keltetőgépre, és a pácolt húst forgassa meg a spájzban... maga meg telefonáljon apukáért...

Az öreg doktor azután másnap megérkezett és megállapította, amit a helybeli doktortól már ugyis tudtak: tüdőgyulladás.

És elkezdődött a harc a rémmel, kezdetleges eszközökkel és gyógyszerekkel, mert akkor még nem volt penicillin és nem volt semmi. És az öreg doktor nem volt hajlandó jósolni, ha a mérnök már szinte rimázkodott egy kis biztatásért.

— Ha a szervezet kibírja... — mondta —, de tekintettel kell arra is lenni, hogy a «beteg» pár hónapja szült... egyébként nyugodt lehet fiam, mindent megteszünk...

— Úgy beszél, mint egy idegenről... —

háborgott a vő és kiment a gyerekeihez.

A kislány hároméves, a fiú pár hetes... A kislány újságot tartott a kezében, de fordítva.

— Hát te mit csinálsz, szívem?

— Olvasok...

És zörög kezében az újságpapír.

— Mint a száraz koszorú a temetőben — bújt gondolatai közé a rém. Aztán kitámolygott a sötét folyosóra, megtörölte szemét és bement a betegszobába.

— Alszik, — súgta az öreg doktor — maradjon egy kicsit itt, fiam. Elszívok egy cigarettát. Ha nyugtalankodna, szóljon ki értem.

Nagy csend maradt a szobában. Felesége arcán most nem látszott a láz, csak valami végtelen elesettség. És nem látszott, hogy lélegzene, de ilyen csendesén aludt máskor is...

Tenyérébe hajtotta arcát. A múlt — a drága múlt — mintha most rettenetesen messze lett volna és gondolatai között már nem volt semmi, csak sötét kétsébeesés.

Amikor felemelte arcát, megdöbbsent, mert a beteg tekintete világos volt, és intett, hogy hajoljon közelebb.

— Tessék, Szívem. Jobban van?

A mérnök megdöbbsenten állt fel.

— De Drágám, nem lehet... hiszen maga református.

— Menjen át az Atyához azonnal. Győzni akarok és áldozni...

A mérnök felállt és kitámolygott a szobából.

— Győzni akar — mondta apósának, aki dühösen dobta el a cigarettát.

— Örültség! Egy ilyen izgalom és belepusztul. De nem is lehet, hiszen nem katolikus.

— Én mindenesetre átmegyek az Atyához...

— Menjen fiam. Remélem, a papnak több esze lesz...

De a papnak nem volt «több esze», sőt majdnem lelkesedett.

— Igen — mondta —, persze, hogy lehet. Tessék nyugodtan hazamenni. Nem lesz semmi baj. A kegyelem nem ártott még meg senkinek. Azonnal megyek.

Amíg a pap bent volt a betegnél, az após és a vő kint ültek a kerti padon és cigarettáztak, de alighanem nem tudták, hogy cigarettáznak. A tavasz végtelen volt körülöttük, s ők valahogy elvesztek ebben a végtelenségben. Most nem foglalkoztak sem a beteggel, sem a betegséggel... Mintha gondolataikat valami kiséperte volna a betegszobából.

Alig vették észre, amikor a pap kijött.

— Tessék bemenni.

A doktor bement, a mérnök kikísérte a papot.

— Köszönöm, Atya!

— Nincs mit. Számomra is kegyelem volt s ezért én tartozom köszönettel.

A doktor lánya pulzusát fogta, amikor a mérnök bement.

— Olyan boldog vagyok — nézett úrra az asszony — olyan végtelenül nyugodt... — és kicsit elsírta magát.

— Csak ne izgasd magad — intette apja. — Dehogy izgatom... és nagyon álmos is vagyok.

— Hát aludj, fiam!

A beteg végigaludta a délutánt, s az éjszakát is. Láza leesett...

— Csoda! — örvendezett a férj.

Az após elnézően mosolygott.

— Kilencedik nap! — mondta. — Mindig páratlan napokon fordul meg a betegség. Ötödik, hetedik, kilencedik napon. Most kell nagyon vigyázni, mert a visszaesésből tragédia lenne, és nem segítene semmi... Pár napig még maradok, aztán átadom a beteget a helybeli kollégának.

A beteg elesettsége nehezen oldódott, de azért a harmadik napon megkérdezte:

— A palánták öntözéséről nem feledkeztek meg?

— Nem. Ilona rendben tart mindent.

— Jó-jó... de azért utána kell nézni.

— Persze...

— A kis kacsák nem kelnek még?

— Nem — mondta a férj és pislogni kezdett, mint mindig, ha nem mondott igazat, de bízott Ilonában, akinek mindenre volt gondja..., azonban amint lehetett, kiszaladt a mosókonyhába, ahol a keltetőgép állt.

— Jóságos ég! — döbbsent meg a gép előtt, mert keskeny ablakán belül tolongtak a sárga kis apróságok.

— Azanyátok! — a kis kacsák egy része már egészen száraz volt, más része még maszatosan lucskos és pár darabot úgy kellett megszabadítani a tojánhéjtól. Végül is tizennégy darabot számolt be a szakajtóba és feltette őket a tűzhely száritó rácsára. Ekkor érkezett meg Ilona.

— Na, maga is jól vigyázott. Itt van a szakajtóban tizennégy kis réce...

— Jaj, igazán elfelejtettem, de azt sem tudom, hol a fejem. Gyerekek, baromfi, disznók... mindenütt eleget tenni! Most még a boltba szaladok, aztán elmegyek a sonkákért. Csak vizet tesztek fel...

— Nincs semmi baj Ilona, feleségem is mintha jobban lenne...

Az öreg doktor már kint ült a kerti padon.

— Elaludt — mondta — nyugodtan és mélyen. Ez a legjobb orvosság. Aztán csak ültek és úgy érezték magukat, mintha az aggodás és félelem betegségéből maguk is most lábadoztak volna.

Sütött a nap, a barackfák már virágoztak a kertben s a zsendülő rétek meleg, fűszagú lehellete betódult a faluba. És nem szólt a két ember, de szívükben napsugár volt és hála.

— Ha felébredt — mondta később a mérnök — beviszem neki a kis kacsákat... Mindig örül nekik... Talán már fel is száradtak.

Azzal felkelt és kiment a konyhába, de dermedten állt meg az ajtóban. A szakajtó félig eldölvé... s a melegedni feltett vízből, a nagy fazékból locsogás hallatszik...

— Atyaisten! — ugrott a fazékhoz, amelyben a kis récék egyrésze vidáman úszkált és fekete kis szemük ragyogott a megtalált élettől...

A víz szerencsére még csak langyos volt...

Munkácsy Mihály egy amerikai nagyáruházban

Ha honfitársaink a húsvéti időszakot a pennsylvaniai metropolisban, Philadelphianál tölthetik, nagy ünnepi élményt kapnak ajándékkul a patinás régi farmervárostól: megláthatják Munkácsy Mihály (1844-1890) két világhírű alkotását: «Krisztus Pilátus előtt» és «Krisztus a Kálvárián».

A nagy magyar mester munkásságának legkiérleltebb időszakában, az 1880-as évek elején festette a két nagyméretű képet, azokban az években, amikor nevét már világszerte ismerték és ünnepelték, palotája volt Párizsban és az amerikai milliomosok versengve vásárolták meg súlyos százazrekért a festményeit. Akkor még csak lappangott testében a végzetes kór, alkotóereje töretlenül valószínűtlenül nagy művészi álmait.

Párizsi műtermében 1881-ben festette 6 méter széles és 3,9 méter magas képét, Krisztus Pilátus előtt. A mű annyira közismert, a két fehérlőtőzetű főalak annyira benne él minden magyar lelkében, hogy a cselekmény leírását és a festéstechnika tetőpontját jelentő megjelenítésmódját feleslegesnek tartjuk itt elemezni. «One of the world's most priceless masterpieces!» — állapítja meg róla felkiáltójellel egyik amerikai méltatója.

Amikor a kép elkészült, Munkácsy impresszáriója európai körútra vitte és sorra bemutatta a nagyvárosok közönségének. Milliós tömegek álltak sorban, hogy lássák a megrendítően mély hatású képet, főleg Krisztus feledhetetlenül fenséges alakját.

Ugyanilyen diadalutát tett meg Európa nagyvárosaiban a Mester másik képe, «Krisztus a Kálvárián» is, melyet három évvel később, 1884-ben fejezett be, az előbbivel azonos méretben.

Ilyen világraszóló mesterműveket csak olyan műbarát vásárolhatott meg, aki a dollárok millióival rendelkezett és aki méltó helyet is tudott biztosítani a nagy magyar mester alkotásainak. Ez a milliomos

A nap besütött az ablakon, amikor a mérnök végre bevihette a felszáradványúsgó aranysárga apróságokat.

— Tesséki! — tette a szakajtót felesége keze ügyébe. — Boldog és egészséges ünnepeket kívánnak...

— Ó, drágáim... turkált kezével a sárga kis pelyhek között — most már meggyógyulok... És elkönnyesedett a szeme.

Nagy csend volt a szobában és csak később szólalt meg a beteg, hogy nem harangoznak valahol?...

— Nem, Szívem, hiszen nagypéntek van...

S erre nem szólt senki, de talán arra gondoltak, hogy a harangok szavában a bánat és az öröm mégis ezen a napon született, de ennek a napnak kivételével szól, szól az idők végezetéig, amíg csak Ember, bánat és kis kacsák lesznek ezen a világon.

FEKETE ISTVÁN

műbarát nem is váratott magára sokáig. John Wanamaker, az óriási philadelphiai Wanamaker-áruház alapítója és tulajdonosa, 1887-ben megvásárolta az első képet, Krisztus Pilátus előtt, majd alig egy évre rá, 1888-ban a másikat, Krisztus a Kálvárián és mind a kettőt átszállította Amerikába.

A boldog tulajdonos ott sem rejtette el a mesterműveket a közönség elől. 1888-ban körútra vitte őket az USA nagyvárosain keresztül s mindenütt, ahol bemutatásra kerültek, szinte egymást tiporta le a nézők végelethatalatlan tömege, hogy lássa Munkácsy remekműveit.

Egy évig tartott a diadalút és az ünnepelés, utána a két kép a Wanamaker-család palotájában kapott végleges elhelyezést. De az örökösök, az örökhagyó apa rendelkezésének megfelelően, azután sem zárták el végleg a festményeket a közönség elől. Minden évben, a nagyböjti és húsvéti időszakban kiállítják a két képet a Wanamaker nagyáruház óriási «Grant Court»-jában azaz Nagycsarnokában, hogy mindenki láthassa és átélhesse a Nagy Tragédiát.

Tompazöld plüss alapon, magasan az áruval telt nagycsarnok pultjai fölött, díszes keretekben, remek megvilágításban függ a két nagyméretű festmény, alattuk meg hullámszik a vásárlók végtelen serege, mert az üzletmenetet a művészet sem állíthatja le... De ezekben a hetekben több a néző, mint a vásárló. A közönség nem az árucikkeket nézi, hanem csoportokba verődve áll a mágikus hatású két mű előtt. Még a beszéd is elhalkul, mintha templomban lennének a jelenlévők. Az sem zavarja őket, hogy a képek alatt az ünnepi hangulat ellenére is akadálytalanul folyik a melltartók és egyéb női ruhadarabok árusítása.

A művészi hatást teljessé teszi a nagycsarnokba beépített hatalmas orgona, melyen egy — erre az időszakra szerződött — orgonaművész ad elő klasszikus darabokat és minden felőrában megismétli a magyar Himnusz!

Arról is gondoskodik a Wanamaker-cég, hogy az amerikai közönség megtudja, ki volt Munkácsy Mihály. A nagycsarnokban felállította a Mester életnagyságúnál nagyobb bronz mellszobrát, talapzatán ismertető szöveggel, kiemelve Munkácsy magyar voltát. És hogy a tolongásban is mindenki hozzájuthasson a szöveg olvasásához, a bronz mellszobrot feliratos talapzatával együtt még egy példányban felállította. Mi ezt a duplázást eleinte kissé furcsának találtuk, de azután belenyugodtunk ebbe a tipikusan amerikai megoldásba.

A nagycsarnokban többfelé elhelyezett asztalokon halomban hevernek a két nagy festmény színes levelezőlap-reprodukciói. Nem kerülnek szembe, kiki annyit visz el belőlük, amennyit akar. Kétségtelen, hogy ez a húsvéti kiállítás minden üzleti íze és amerikaiassága ellenére is nagy mű-

vészi esemény, nekünk, magyaroknak pedig azon felül nemzeti büszkeségünket is fokozza. A Wanamaker áruház méltó módon ünnepli a Húsvétot.

Sokkal mostohább volt a sorsa Munkácsy korábbi művének, a «Siralomház»-nak, amely párizsi nagy aranyérmes és világhírt hozott a fiatal művésznak. Még düsseldorf tanulóévei alatt, 1869-ben, 25 éves korában festette ezt a megrázóan drámai erejű képet, mely szülőhazánkban még a fentemlített képeknél is ismertebb és népszerűbb.

A «Siralomház»-at még a festőállványról megvette egy amerikai milliomos. Később a philadelphiai művészeti múzeumba került s mi szülőhazánkban mindvégig úgy tudtuk, hogy egyik büszkesége a múzeumnak. Amikor emigráns-sorsom 1957-ben Philadelphiba dobott, első dolgom volt elmenni a múzeumba, hogy eredetiben is lássam Munkácsy remekét.

Dobogó szívvel léptem be egyik teremből a másikba, várva, hogy mikor pillantom meg a nagy művet, de hiába jártam végig többször is a termeket, a képnek nyomát sem láttam. Végül bementem a múzeum hivatalába és ott előadtam, hogy mit keresek. Senki sem tudott a képről semmit sem... Hosszú magyarázkodás után végre egy idős tudományos tisztviselő a homlokára bökött és elmondta, hogy igen, volt egy olyan kép a múzeumban, de azt néhány évvel azelőtt, egy selejtezés során eladták egy műkereskedőnek. Utána is néztünk a leltárkönyvben és megtaláltuk az eladás tényét: a «Siralomház»-at nevetségesen alacsony összegért, 300 dollárért kótyavetyélte el a múzeum. Egy new yorki műkereskedő vette meg.

«Mert kérem — magyarázta az idős hölgy — mi elsősorban amerikai művészek műveit gyűjtjük, európai festők közül csak az élvonalbeliek érdekelnek bennünket, ez az ismeretlen magyar festő pedig nem tartozik közéjük, ebben ugye Ön is egyetért velünk, ezért adtuk el a képet.»

Megköszöntem a szíves és szakszerű (!) felvilágosítást, feljegyeztem a new yorki műkereskedő nevét és címét, mert érdekelt a kép további sorsa, azzal elbúcsúztam a kollégáktól.

A «Siralomház» történetét hamarosan megtudtam anélkül, hogy utána kellett volna járnom. Az újságok hozták ugyanis a hírt, hogy a magyar állam megvásárolta a new yorki műkereskedőtől a képet, persze nem 300 dollárért, hanem magas dollárösszegért. Így hát végre eljutott a szülőhazába Munkácsy remekműve és méltó helyre került a Magyar Nemzeti Galériában.

Mert nemcsak a könyveknek van meg a maguk sorsa, hanem a műtárgyaknak is.

DR. BÍRÓ BÉLA

Budapest szemet vetett a Kastli-i gimnáziumra

A nyugatnémet rádió és sajtó márciusi jelentése zavart okozott a külföldi magyarok körében. Sokan arra gondolnak, hogy a bonni kormány keleti politikája lehetővé teheti a magyar iskola átadását a budapesti kommunista közegeknek. Lévéen elsőrendű közügyről szó, az Életünk munkatársa néhány kérdést tett fel a Magyar Iskola Egyesület vezetőjének, Dr. Ádám György németországi főlelkésznek a problémáról.

Életünk: A nyugatnémet rádió és újságok jelentése szerint Budapest a diplomáciai kapcsolat felvétele után hivatalosan követelte, hogy a bonni kormány adja át a Kastli-i magyar gimnázium vezetését a hazai kommunista kormányzatnak. Van-e lehetőség arra, hogy a bonni kormány teljesítse Budapest követelését?

Ádám: Az ügy nem újkeletű. Budapest részéről nem ez az első próbálkozás. Amikor megkezdődtek a magyar-német tárgyalások a diplomáciai kapcsolat felvételéről, Budapest feltette a kérdést: hogyan kaphatná kézbe a Kastli-i magyar gimnáziumot? A német képviselő válasza ez volt: sehogy. Budapest ugyanúgy járt el, mint Bukarest. Amikor a német-román tárgyalások elkezdődtek, Bukarest képviselője is azt kérdezte a német küldöttektől: hogyan kaphatná meg a román kormány a nyugatnémetországi Freiburgban lévő román könyvtárat? A válasz akkor is az volt: sehogy. Éspedig azért nem, mert ez is és a magyar gimnázium is magántulajdon, önálló jogi személy. Mint minden jogi személynek, úgy a kastli iskolának is kijár a védelem.

Életünk: Ez azt jelenti tehát, hogy a bonni kormánynak nincs módjában a törvényesen bejegyzett Magyar Iskolai Egyesületet felosztatni és az iskola fölött rendelkezni?

Ádám: Úgy van. Ahhoz, hogy a bonni kormány rendelkezék az iskola fölött, meg kellene változtatni a német szövetségi alkotmányt. De ezenkívül törvény is védi az iskola önállóságát. Nyugatnémetországban az iskolaügy egyszerűen nem tartozik a szövetségi bonni kormány hatáskörébe. A közoktatás a tartományi kormányok felségjoga.

A másik biztosíték az 1951 április 25-én kelt törvény, mely a Német Szövetségi Köztársaság területén élő menekültek jogi helyzetével foglalkozik. Ennek a törvénynek 13-ik paragrafusa kimondja, hogy a menekülteknek megvan az egyesülési és szólásszabadsági joga. E tekintetben egyenlők a német állampolgárokkal. A 14. paragrafus 3. pontja kijelenti, hogy az ország területén élő menekültek magániskolákat létesíthetnek és joguk van a kulturális önállósághoz: nyelvük, szellemiségük, szokásaik, lelkiségük, népi kultúrájuk ápolásához.

Életünk: Budapest tehát súlyos hibát

követett el, amikor abban bízott, hogy hatalmi úton megkaphatja a Kastli-i Magyar Gimnáziumot. Vagy talán arra gondolt, ha jegyzéket intéz ebben az ügyben a bonni kormányhoz, tartós zavart kelt a külföldi magyarok körében és elidegeníti a szülőket — marxista kifejezéssel élve — az iskolától. Nyugtalanúságra tehát nincs ok. Ki a felelős a magyar iskoláért?

Ádám: A magyar iskoláért a Magyar Iskola Egyesület felelős. Ez 1957-ben alakult. Tagjai nem személyek, hanem német és magyar egyesületek, katolikus és református intézmények. Ezek alkotják az iskolát fenntartó jogi személyt, amely felelős a Kastli-i Magyar Gimnáziumért. Ez teremti elő az iskola fenntartásához szükséges anyagiakat. Összekötő kapocs a szövetségi és a bajor kormány, illetve az iskolai hatóságokkal.

Életünk: Mit tett a Magyar Iskolai Egyesület az intézmény fejlesztése érdekében?

Ádám: Az iskolaépületet a Magyar Iskolai Egyesület a bajor államtól bérlé. Az elmúlt évek során, 1957-től kezdve mind az iskolában mind az internátusban széleskörű építkezés folyt, amelynek költségeit a szövetségi és bajor kormány támogatásából, valamint a külföldi magyarok körében végzett gyűjtésből fedeztük. Az első menetben kiépültek az osztálytermek, a tornaterem, a kémiai és fizikai szertár és előadóterem. Ez majdnem egy millió márkába került. A második menetben következett a leányinternátus kibővítése. Ez most fejeződött be és mintegy 900 ezer márkába került. Ebből a külföldön szétosztott magyarok több mint 400 ezer márkát adtak össze.

További terveink, hogy a fiúinternátust is kibővítsük és új tantermekeket rendezünk be, ami az eddigi tervek szerint 205 ezer márkát igényel. Ebből 50 ezer márkát ad a bajor kormány, 50 ezret a nyugatnémet püspöki kar. A magyar emigráció erre a célra máris összegyűjtött 105 ezer márkát.

A következő terv egy külön épület öt tanteremmel, ami mintegy 450 ezer márkába kerül. Erre a gyűjtés most folyik.

Életünk: Hány tanuló van jelenleg Kastliban, fiúk és leányok együttvéve?

Ádám: A növendékek száma pillanatnyilag 320 körül van. Ebből 130 lány, a többi fiú. A tanítás alapnyelve magyar, de németül is elmagyarazzák az anyagot. A kilencedik osztály végén a német érettségivel azonos értékű érettségit tesznek, amivel a világ bármely részén, ahol a német érettségit elismerik, egyetemre járhatnak. Az 1958 óta Kastli-ban érettségizettek száma 500 körül van.

Életünk: És a végzett növendékek gondolnak-e az iskolára?

Ádám: Egyenesen megható, milyen szép számmal jönnek vissza a Pünkösdi találkozóra, az érettségizők ballagására. Ezenkívül megalakították az Alumni-nak nevezett régi diákok egyesületét, mely számon tartja a világban szétszóródott egykori kastli növendékeket. Az egyesület az iskola fenntartó bizottságnak is tagja. Maga is együttműködik az iskola fenntartásához szükséges anyagiak megszerzésében.

Életünk: Milyen az internátusi vezetés és az élet?

Ádám: Az iskolában mintegy 25 tanár és nevelő dolgozik. A leányinternátust az Isteni Megváltó Leányai — az egykori Margitosok — vezetik nagy hozzáértéssel és sikerrel. A fiúinternátusban prefektusok: papok és világiak ügyelnek fel. Fegyelemben és jó szellemben nevelnek. Munkájuk eredményét a németek is megcsodálják.

Életünk: Mint a Magyar Iskola Egyesület elnöke, hogyan fogalmazná meg a hosszú-éves tapasztalatok után a Kastli-i iskola szellemét?

Ádám: Annak idején sok gondot okozott a kérdés: vajon mi lesz a kastli iskola jellemző vonása? Milyen szellem fogja majd kitölteni a vár — e magyar végvár — ősi falait? Azt hiszem, hogy a kastli szellemet ma így fogalmazhatnánk meg: a növendékek a magukénak tekintik az intézményt, amiként azt az öt világrészben szétszóródott magyar emigráció is a magáénak tudja. Hiszen a kastli polgármester is arra büszke, hogy Kastli nevét a világ minden részén ismerik, ahol magyarok élnek. Ha vendég érkezik Kastliba, a diákok személyes vendégüknek tekintik őt és gondjuk van arra, hogy jól érezze magát.

A növendékek valamiképpen az egész világot hozzák magukkal. Amerikából, Kanadából, Délamerikából, Délafrikából jönnek és az európai, magyar kultúrával gazdagodva térnek vissza.

Életünk: Hány százalékát fedezik a szülők a kiadásoknak?

Ádám: Hála Istennek, ott tartunk már, hogy az üzemi költségek 66 százalékát a szülők viselik, illetve a külföldi magyarok. Itt azokra is hálával gondolunk, akiknek nincs gyerekük Kastli-ban, de áldozatosan támogatják az intézményt.

Az interjút Dr. Fábíán Károly munkatársunk tartotta Mgr. Dr. Ádám György főlelkéssel a szerkesztőség felkérésére.

A ZÜRICH MAGYAR NŐEGYLET

1974 május hó 12-én d. u. 3 órai kezdettel rendezi hagyományos

Anyáknapj ünnepségét

a Guthirt Kirchengemeindehaus nagytermében, melyre szeretettel várják az érdeklődőket.

Találkozásunk a Feltámadttal!

«Atya — írta egy civil barátom — olvastam cikkedet, kimondottan vártam valamit. Vártam, hátha lesz egy pont, ahol valami úgy hat rám, hogy valóban elkezdjek imádkozni. Akár egy Miatyánkot is...

Igazat írtál. Soraid meggyőztek arról, hogy egyoldalú a kiképzésünk, gondolatvilágunk. Jól festetted az életet is. Valóban szenvedélyeink uralkodnak fölöttünk.

A fiatalok szeretkeznek. Hajtja őket az ösztön. Éspedig kölcsönösen. Már ez is elég lenne szenvedélyeink uralmához, emberiségünk megtöréséhez. De tüzüket, egyoldalú életfelfogásukat, életirányukat állandóan fűtik kívülről, de önmaguk is élvezettel kutatnak az izgalmas képek, regények, szenvedéllyel teli filmek után...

Ez az élet.

Hiába írtok szép vagy tudományos cikkeket, de valami más kellene még. Mondod, hogy találkozni kellene az Istennel.

De ezek nem is akarnak vele találkozni. És, ha találnának, nem ismernék fel. És, ha felismernék, akkor letagadnák, hogy «Ő» Isten. Vitatkoznának, hogy nem is kell az Isten. S ha kellene, akkor sem nekik...

Ezek csak a bűnnel találkoznak, de azt sem tartják bűnnek...

Bizonyára mások is igényelnek hasonló problémákra választ, azért hát itt küldöm érdekes leveledre, problémáidra a feleletet.

Legelőször is ki kell jelentenem, hogy a halállal küszködő betegekkel, végelgyengülésben szenvedőkkel az orvosok sem mehetnek messzire. Legyenek akár profeszorok, senkinek sem adhatnak örök életet.

Akikről leveledben írtál, azok pillanatnyilag súlyos betegségüket föl sem ismerik, sőt élvezik emberségüket gyilkoló állatias ösztöneik túlhajtásait. Ezekkel, ilyen állapotban valóban nem lehet és nem is szabad Istenről, imáról beszélni...

Mindazok pedig, akik teljes tudattal tagadják Isten létét, sőt egyenesen harcolnak ellene, illetve ki akarják irtani még Isten gondolatát is az emberek lelkéből, azokkal hosszú úton lehet csak megsejteni, hogy emberségünknek, az emberek békés együttélésének, sőt kultúránk továbbfejlődésének a biztosításához feltétlenül szükséges az ösztönök ésszerű megfékezése, a vad indulatok lecsillapítása, a helyesen megélt szerelem gazdagítása a mély és igazán emberséges szeretettel. Ez pedig már út az Istenhez...

Különben is, írásainknak nem az a közvetlen célja, hogy hitetleneket megtérítsünk, vagy imára buzdítsunk.

Viszont segítőkészet kell nyújtanunk a keresőknek, az igényesebbeknek, a törekvőknek, a még hívőknek, akik szeretnének továbbjutni, de pontosan olyan környezetben élnek, amely messze sodorja őket az igazságtól és az Istentől.

Különösen komoly megfontolást és segítséget igényelnek magyar testvéreink a körülmények folytán kialakult helyzetük miatt.

Nagy százalékban egészen szétszórtan élnek a központoktól, s egy-egy család méginkább elvész a másnyelvűek tengeré-

ben, aránylag messze mindenkitől. Talán csak a megnősült gyermekekkel és néhány viszonylagosan közeli családdal tarthatnak kapcsolatot.

Magyar rendezvényekre és összejövetelekre — általában nem közömbösségből, hanem körülményeik, egészségi okok, távolság, fáradság, stb. miatt — általánosságban csak 5-8 százalék jár el.

A szétszórtan élő családokat a magyar lelkészek vagy egyáltalán nem, vagy csak nagyon ritkán kereshetik fel és érthetik meg otthonaikban átélt problémáikat, hitbeli nehézségeiket, családi életükben felmerült vizályaikat. Isten-keresésük, kegyelmi életük irányítása, de a gyermekek hittani, vallási és közösségi életre való nevelési gondjaik megoldására vajmi kevés idejük jut...

Ezeknek a keresőknek akarunk segíteni s akar segíteni minden magyar anyanyelvű vallásos írás.

A feltámadt Krisztus is megjelent az Őt keresőknek: a várakozó apostoloknak, a szomorkodó asszonyoknak, a kereső, kérdezősködő Magdolnának!

Aki Krisztust-kereső szívvvel olvas, gondolkodik el, az megtalálja Őt! Találkoznunk kell Istennel, hogy imádkozhassunk Hozzá! Vagy fordítva: Imádkoznunk kell, hogy találkozhassunk!

Mindenkinek igen kedvező kezdet a Miatyánk nyugodt, lassú átgondolása. Egy-egy mondatának ízelése, tartalmának áttekintése.

Nem lehet kételkedni abban, vagy nagy valószínűséggel inkább hinni kell, hogy egyeseket máris megnyugtat a tudat, hogy az atyai szeretet gondviselő jósággal irányítja történelmünket, kultúránkat... Az egész emberiség folyton útban van felfelé. Ám ma még mindig a kamaszkor jellegét mutatja lelkivilágunk: veszekedünk, háborúsdít játszunk, öntudattal pöffeszkedünk. Mindent mindenkinél jobban tudunk, oktanul habzsoljuk az élet gyönyöreit, közben elpazaroljuk egész egyéniségünk kibontását, a jövő bölcs építését.

A kiegyensúlyozott egyének sokasága sürgeti a háborúk végleges beszüntetését, a szociális problémák lelkiismeretes és hatékony megoldását, a népek és nemzetek pozitív összedolgozását.

De a tömegek erre még képtelenek. Még mindig játszadoznak a fegyverekkel, egymást pajkosan ingereljük, hogy csak támadjanak, mert titkosan csapdát készítettünk számukra.

Nagyoknak kis játéka a tüzzel és hidrogénbombákkal. Azután, hogy rajta ne csipjenek és ne fődözzék fel titkos szándékunkat, hirdetjük a békét, konferenciákat, gazdasági együttműködést szervezünk.

Nem kamaszos magatartás ez? Nem kell ezeken túlfejlődnünk? Nem adta szánkba Jézus már kétezer éve az eszmét: «Jöjjön el a Te országod!»

Nem ezért kellene imádkoznunk nekünk keresztényeknek, akik az emberiség egy harmadát képviseljük? Nekünk, akik vég-

eredményben a mai kultúránk kétezer éves hordozói voltunk és vagyunk?

Nem kellene úgy felkelnünk reggelenként, hogy családjunkba több békét viszünk, gyermekeinknek több szeretetet adunk. Felszámoljuk a tegnapi vizályok maradványait lelkünkben, és jobb megoldásokat keresünk a mai nap békésebb, örömethozó megoldásához?!

Emberekben már nem bízhatunk. Mindehütt csöd. A világ berendezkedése a remény ellenkezőjét nyújtja... De reménytelenül nem élhetünk!

De van is reményünk! A feltámadt Udvözítő ereje van velünk! «Ne féljete, Én vagyok!» A feltámadt Krisztus, aki megtanított minket a Miatyánkra s abban az Atya Országának eljövételéért való könyörgésre: itt van köztünk, velünk! «Hasonlít a mennyek országa a mustármaghoz. Ez kisebb ugyan minden magnál, de amikor felnő, nagyobb minden veteménynél».

Ha komolyan vennék mi keresztény magyarok, mi Istent-kereső, Isten Országáért aggódó katolikusok, keresztységünk-ből fakadó általános papi küldetésünket, mindannyian «mustármag»-ok lehetnénk környezetünkben, családjunk, szomszédaink körében... Ott is, ahová már nem ér el a lelkész szava, energiája...

Igaz, hogy a hivatalosan megbízott magyar lelkészek felelősek elsősorban Isten és ember előtt lelkiségükért, magyarságukért. De az is igaz, hogy egymagukban, mint a speciális magyar helyzet, szétszórtág miatt is, de általában is, véges energiájuk, kötött feladataik, de főleg azok miatt is, akik nem szívesen látják a papot, a világi keresztény a pap kinyújtott segítő keze...

Igaz viszont, hogy nehezen tudnak segíteni, ha nincsenek erre kiképezve, ha lelki-ségüket nem fokozzák fel, illetve nincsenek előkészítve ilyen körülményekre, nincsenek bevezetve a családi pasztoráció, a közös ima, a «családi egyház» és a kis baráti-közösségek Isten országáért való tudatos megalakítására, életbentartására és lendületének feladataira.

De ha közösen keressük az utakat és módokat, ha önként jelentkeznénk munkára, de amellet keressük a személyes elmélyedést és az Istennel való bensőséges találkozást is, — akkor nemcsak a lelkész szeretetét vihetjük, nemcsak a keresztény és magyar szeretet tanúi lehetünk, nemcsak sürgős ügyekben adnánk gyors segítyt, de építenénk Jézus Titokzatos Testét, gondolnánk Isten népét, jobban bevonhatnánk újabbakat is a magyar közösségek életébe, növekedhetne a kis mustármag, Isten Ország, a Szeretet Ország!

Imádkozzuk ezért férfi öntudattal és női odaadással: Mi Atyánk, könyörülj meg rajtunk — tégy bennünket nagykorú keresztényekké... Merjünk nagyot gondolni. Érvényesítsük legnagyobb vágyunkat, — legnagyobb erőnket vessük be: erőnk a szeretet! Összetesszük a magunkét, mindannyiunkét, a feltámadt Udvözítővel s Veled is, Atyánk! Így kérjük: Jöjjön el a Te Országod!

GAUSZ TIBOR S. J.

A szabad magyar sajtó Mindszentyről

A legtöbb emigráns magyar lap megemlékezett arról, hogy Mindszenty bíborost a Pázmáneumban 1974 február 10-én felkeresték a bécsi magyar egyházközség hívei s az egyházközségi elnök, Dr. Gianone Tibor az érseki székeről eltávolított bíborost az alábbi szavakkal köszöntötte:

Főmagasságú Bíboros Hercegprímás Urunk!

Szorongó figyelemmel követtük az eseményeket az utolsó napokban. Főmagasságod példájára mi is tudomásul vesszük azt, ami történt, hiszen Főmagasságod példája útmutató a jövő számára és Magyarország jövője számára is!

Ma eljöttünk ide, hogy ragaszkodásunkat és töretlen hűségünket kifejezzük!

A Kardinális Úr válasza:

Kedves Híveim, hálásan köszönöm szíves megjelenésüket és az egyházközségük elnöke által tolmácsolat ragaszkodásukat, szeretetüket és együttérzésüket.

Évtizedekkel ezelőtt Prohászka püspöknek egy könyvét tilalmasnak nyilvánították. Akkor a magyarországi baloldali lapok elkezdtek dicsérni a boldogult nagy püspököt. Ő akkor azt mondta: Nem kérek az ilyen támogatásból. Én tudom, mit kell tennem. Most az utóbbi napokban kaptam az egyik távoli világrészből egy magyar ezredesnek a levelét s azt írja: Az, hogy mi Rómát kritizáljuk, az nem a mi hivatásunk. Vannak, akik gondolataikat meg kell, hogy mondják s meg is mondják, én erről nem nyilatkozom!

Ez a helyes, így van jól, mindenesetre én köszönöm a magyar híveknek az imádságát és együttérzését. Egyébként az életfeladat marad továbbra változatlan. Van nekem itt elegendő dolgom az 5 világrészben és kérem az Istent és kérem kegyelmeiteknek az imáját, hogy ezt a feladatot teljesíteni tudjam. Természetesen az álláspontomat tartom és nem pusztán ezt, de akarom keresni a jerikói úton élő szegény magyarokat, bár lehet, hogy nehezebb lesz ez a munka, mint eddig volt, de Isten segítségével teljesíteni akarom.

Köszönöm! Áldásomat adom az itteni magyarokra és otthoni családtagjaikra és az egész magyar táborra és tartsanak meg imádságukban! (Áldást adott utána).

A hívek elénekelték: Hazádnak rendületlenül...

A külföldi szabad magyar sajtó változatlan intenzitással foglalkozik Mindszenty bíboros személyével. A magyar lapok szinte kivétel nélkül kritizálják a vatikáni döntést, amely Mindszentytől elvette az esztergomi érsek és Magyarország primása címet. A cikkek egyben pozitívan írnak Mindszentyről, még olyan lapok is, amelyek különben sok kérdésben más nézetet vallanak mint Mindszenty.

A külföldi magyarság külügyi szemléje, az «Új Európa» hasábjain Habsburg Ottó írt vezércikket «Mindszenty neve örök» címmel. Mindszenty bátorságát Churchillé-

hez és De Gaullé-hez hasonlítja, akik országuk nehéz óráiban a megalkuvás helyett a harcot választották. A cikk ezután a következőket mondja:

«Mindszenty útja nyilegyenes, elejétől végig. Életének nyolc évtizedében nem találunk sem sunyi megalkuvást, sem a hatalom birtokosaival kötött kétértelmű meg egyezéseket. Sohasem lett hűtlen önmagához és elveihez. Hitler, majd Sztalin ellen, vagy akár hamis barátok ellenében, Mindszenty hű maradt Istenéhez és népéhez. Alakja fölének magasodott és túlnő a mai koron is. Napjaink úgynevezett nagyjai — akár egyházi, akár világi nagyságokról legyen szó — néhány évtized múlva feledésbe merülnek. A Mindszenty-név viszont már ma a történelem lapjaira került, mint a spártai Leonidas neve, aki példakép lett évezredek át. Ahhoz, hogy történelmi szerepét betöltse, Mindszentynek nincs szüksége címekre, külső jelekre. Mert a Mindszenty név egyértelmű a bátorsággal, ez a név program. Ha Európa valaha is legyőzi gyengeségét és ha a kereszténység újra alkotóerővé válik ezen a Földön, úgy ez nem a gyávák által történik, hanem csak úgy, ha Európa méltó lesz Mindszentyhez.»

Ezeket írja Habsburg Ottó az «Új Európa» című külügyi szemle vezércikkében. — Figyelemre méltó a Párizsban megjelenő «Irodalmi Újság» rövid kommentárja, amely azzal kezd: mi a szabad Magyarországon Mindszenty irányítaná a katolikus egyházat és megjelennék az Irodalmi Újság is, sok kérdésben szöges ellentétben állana a bíboros elveivel. Most mégis mellette száll síkra, mert mindketten, Mindszenty és az Irodalmi Újság szabad Magyarországot követelnek. Ezután így ír Mindszenty címeinek elvételéről:

«Magyar vereségről van itt bizony szó, de aligha pápai győzelemről. A minden szellemi, így vallási életet ellenőrző és elnyomó kommunista rendszer örülhet neki csupán.»

Rendkívül érdekes a külföldi magyar zsidóság nagy példányszámú, «Menora-Egyenlőség» című hetilapjának vezető cikke Mindszentyről, illetve a vatikáni döntésről. A lap hasábjain ezeket olvassuk:

«A Menorának nem feladata katolikus vallási kérdésekben állást foglalni; de mégis szót ejt, a döntés emberi és politikai aspektusai miatt. A hercegprímás emberi erényeit, bátorságát, elvi következetességét mindig nagyra értékeltük. Nem felejtettük el kiállítását 1944-ben az üldözöttek mellett. Éppen olyan bátorsággal fordult a vörös diktatúra ellen, ahogyan a zöld ellenében is tette. Onként vállalt áldozata ritka példa volt. A hercegprímás jelkép marad — valásfelekezetre való tekintet nélkül — mindazok számára, akik biznak egy olyan Magyarországot eljövételében, amelyben újra szabad lesz a hit, a lelkiismeret, és a szó.»

Ezeket írja a külföldi magyar zsidóság

«Egyenlőség» című Kanadában megjelenő nagy lapja. — Az amerikai «Katolikus Magyarok Vasárnapjában Dr. Jaszovszky József többek között ezeket írja:

«Most érkezett el Mindszenty József, Magyarország bíboros hercegprímása, Esztergom érseke az agykoponyák hegyéhez... Most lett igazán Mindszenty József a világ szabadságának egyetlen élő szimbóluma s egyben valósága. Most testesült meg a világ népeinek egyetlen erkölcsi nagyhatalma. Kilépett édes Hazája szűk börtönéből, s most valóban ő már mindenkié... Mikor Jézus a feltámadás után az első húsvéti alkonyatkor találkozott az emmauszi tanítványokkal, és azok elpanaszolták, könnyekkel szemükben, hogy mi történt a názáreti Jézussal, aki nagy próféta volt, azt mondta nekik: Nemde, mindezeket kellett elszenvednie a Messiásnak? Mindaz, aki nagyon szerette felebarátait, annak valóban mindig ki kellett ürítenie a véres kelyhet. Egészen és maradéktalanul. Mindhalálig!»

A Kanadai Magyar Szövetség nyilatkozatát közli a Kanadai Magyarság:

A KMSz megdöbbenéssel fogadta a római hírt, hogy VI. Pál pápa felmentette Mindszenty bíborost primási méltósága és esztergomi érseki hivatala alól. Primásunkat — hála a Gondviselésnek — bő alkalmunk volt személyesen megismerni múlt őszi kanadai látogatása alkalmával. Mindnyáján szívünkbe zártuk őt, mint melegszívű embert és mint az igazságért az istentagadó kommunizmus elleni harc tántoríthatatlan bajnokát. Tudjuk azt, hogy nem volt szándékában lemondani primási és esztergomi érseki méltóságáról és, hogy politikai akciónak esett áldozatul. Bizonyosra vesszük, hogy bár tartózkodott mindenféle nyilatkozat tételétől ebben a kérdésben, szívét mély fájdalommal tölti el a római intézkedés. Meggyőződésünk, hogy a kanadai magyarság egyöntetű nézetét fejezzük ki, amidőn biztosítjuk őt arról, hogy teljesen vele együtt érzünk ezen újabb megpróbáltatás idején, hogy hűségesen kitartunk mellette és továbbra is teljes erőnkkel támogatjuk őt az igazságért vívott küzdelmében és a világszabadságot fenyegető kommunizmussal szembeni harcában.

Fentiek figyelembevételével az alábbi szövegű táviratot küldtük címére:

«A kanadai magyarság mély megdöbbenéssel vette Eminenciádnak primási méltósága és esztergomi érseki hivatala alól történő felmentésének hírért. Biztosítjuk arról, hogy mi továbbra is teljes hűséggel kitartunk Eminenciád mellett és arra kérjük, haladjon továbbra is töretlenül azon az úton, amelyet oly sok szenvedés és megpróbáltatás árán eddig is követett. Igérjük, hogy mi mindenkor teljes erőnkkel támogatjuk az igazságért folytatott harcbat és a kommunista erőszakkal szembeni ellenállásában. Isten bő áldását kérjük életére és munkájára.»

Mindszenty bíboros szentbeszédét mondja 1972 okt. 13-án Fatimában.

Mi Mindszenty népe vagyunk — írja Eszterhás István a Katolikus Magyarok Vasárnapjában. A száműzött magyaroknak egész addig, amíg a hontalanság szenvedéseit Mindszenty bíboros magára nem vette és meg nem jelent a hontalanok, a száműzöttek vándorútján, nem volt összefogó katolikus egyházi szervezetünk, nem volt egységet teremtő lelki központunk, mint nemzetünknek, úgy Egyházunknak is, szétszóródott fiai voltunk. Ezért, amikor Magyarország primása, az esztergomi érsek, a vértanú bíboros, aki több gyötrelmet és rabságot viselt el a modern időkben, mint talán bárki főpapjaink között, nagyobb hatalommal, atomhatalommal és pogányabb gonoszszággal, diktátori istentagadással szállt szembe — mikor a mi népünk vértanúja és hőse megjelent közöttünk, ujjongó örömmel lelki fejedelmünknek mondtuk.

Hála Istennek, Mindszenty József, ha akarata ellenére nyugddíjba is tették, ha Magyarország primássága alól fel is mentették, lelki fejedelmünk marad, a széttépett, a száműzött, az elnyomott magyarságnak erkölcsi mérete marad. A mi nyelvünk és történelmi hagyományunk szerint: fejedelmünk marad. Lehet hogy magas helyeken ezen szánakozóan mosolyognak is,

azonban itt az életek komorló és kavargó mélységeiben, ahol a száműzöttek élnek, és ahol ennek a megvadult korszaknak a bakgrásait és lidérces fenyegetéseit már látjuk, mi ezen nem mosolygunk.

Ezt a gondolatot fejti ki bővebben Padányi Gulyás Jenő a Kanadai Magyarságban:

Ezek a sorok nem azzal a céllal vetődtek papírra, hogy vizsgálat tárgyává tegyék az indító okait, az időszerűségét, vagy a várható következményeit annak a vatikáni döntésnek, amely Mindszenty Józsefet esztergomi érseki és Magyarország bíboros hercegprimási székéből elbocsátotta. Nyilvánvaló és előrelátható, hogy ez a kérdés sokáig napirenden marad és jelentőségéhez méltó megnyilatkozásokat vált ki magyar és nem magyar részről.

Mi itt egy szempontból, a magyar egység szempontjából emeljük fel szavunkat.

Nem vitás, hogy Mindszenty József személye, jelleme, pályája, szavai, cselekedetei és áldozatai annyi magyart hoztak közelebb egymáshoz, mint történelmünk folyamán igen ritka esetben történt. Legutóbbi látogatása Kanadában és az Egyesült Államokban eziránt semmi kétséget nem hagyott. Még közelebbi híveit is meglepte

az a visszhang, amelyet felekezeti különbség nélkül a magyarság minden köréből kiváltott, s amely egyik motívuma volt a nem magyar hivatalos körök megkülönböztetett magatartásának is. Tegyük hozzá, hogy ez a magatartás Németországban és Angliában is messze túlment azon, amit akár a Kremlinben, akár az orosz gyarmati kormányzat budapesti köreiből láthattak volna. Ha előre látták volna, kevesebb igyekezettel dolgoztak volna a hercegprimásnak az országból való eltávolításán. Ami bekövetkezett, azon most próbálnak segíteni.

A tény: a magyarság idekint és otthon szolid egységben veszi körül Mindszenty Józsefet. Erre az egységre pedig nagy szükség van és még nagyobb szükség lehet a jövőben. Anélkül, hogy időpontokra, helyekre, várható eseményekre nézve jóslásokba bocsátkoznánk, vegyük tudomásul az egyszerű tényt, hogy az idő eljár mindenféle emberi intézmének és rendszerek felett s ez alól a mai szovjet rendszer sem kivétel. Magyar történelmi tapasztalatok és élmények alapján ítélve sem Szolzsenyicin tanúságára, sem a szovjet termelési, vagy ideológiai rendszer csődjének jeleire nem volt szükség, hogy ezt belásuk. A nyugati kormányok és a közvélemény körében, elismerjük, drasztikus jelenségekre figyelnek csak fel. Ilyen jelenségekben ma már nincs hiány s ezek alighanem csak szaporodni fognak s közrejátszanak olyan helyzetek kialakulásában, amelyek határozott fellépést, intézkedést, döntést igényelnek. Ezeknek a döntéseknek az óráiban kell majd egységben fellépünk, befolyást gyakorolnunk s befogadó országainkban azt a hatást kifejtenünk, mely legjobb meggyőződésünk alapján állampolgári kötelességünk is.

Mindszenty személye maradjon további kapocs magyar és magyar közt. Kapocs és példa: ahogy ő hozta meg az áldozatot hite, elvei, hivatása szempontjait mindenek fölé emelve, azt mi alig tudjuk megismételni egyéni szerényebb körülményeink közt. De mi is meg tudjuk őrizni az emberi és nemzeti ideálokhoz való hűséget és ennek minden másodrendű kérdést alá kell rendelnünk. Vitassuk meg problémáinkat egymásközt, de ha határozunk, adjunk meg minden támogatást azoknak, akik a magyarság álláspontját kifelé képviselni hivatottak. Erre a koordinált fellépésre nemcsak Amerikában, de Európában, Ausztráliában, Afrikában, — az egész világon szükség van, mégpedig szorosan együttműködve azokkal a szervezetekkel, amelyekben szomszéd népeink képviselői küzdenek a mi céljainkkal harmóniában. A Lengyel-Magyar Világszövetség erre már követendő példát mutat. A Szabad Magyarok Európai Kongresszusa mutatja a másik jó példát. Olyan hangsúllyal kell kialakítanunk a világ-magyarság közfelfogását és ezen alapuló követeléseit, hogy azt sehol ignorálni ne lehessen. Igazságainkat pedig azzal a respektussal mérlegeljék, amint Mindszenty igazságaival szembe tenni kényszerültek. Hisszük, hogy az utolsó szó az igazságé lesz.

Események és közlemények

DR. RITTER MÁRTON EZUSTMISÉJE

Amikor március 3-án a Mannheim melletti Brühl községbe értem, a ködtől nem lehetett a templom tornyát látni, hogy utamnak irányt mutasson. Mégsem kellett keresnem, csak arra tartanom, amerre az ünneplőbe öltözött lakosság imakönyvvel a kezében ment.

Dr. Ritter Márton, a schwetzingeni gimnázium hittanára, 6 paptársának kíséretében fél 11 órakor vonult be a zsúfolásig megtelt templomba. A bevezető szavakban a hálának adott kifejezést; nem, hogy 25 éve gyakorolhatja hivatását, hanem, hogy Jézus erre a hivatásra hívta meg.

Az ünnepi beszédet Msgr. Dr. Ádám György mondta. Beszéde elején a mai napot az aacheni Szt. István zarándoklaltal hasonlította össze. Aachenbe Szent István hívott, ide Isten hívására jöttünk. Felidézte az elmúlt 25 év viszontagságait és megpróbáltatásait, amely abban az időben kezdődött, amikor az embertelenség teljes hatalmát kiterjesztette Magyarországra. A hivatás gyakorlásának tilalma, a börtönben töltött idő sem tudta a mai ezüstmisést hivatásától eltéríteni. Ellenkezőleg. Sajtámagának továbbképzésére használta fel ezt az időt. A továbbiakban a lélek mélységéről mint Isten országáról beszélt. A papi hivatás gyakorlásának helye a föld, de a túlvilági élet mesgyéjén mozog. Azért jöttünk, hogy Isten jóságáért és irgalmaért mondjunk köszönetet. Egyben kérjük Istentől és kívánjuk Dr. Ritternek, hogy Isten országáért tovább működhessen hivatásában.

A többségben németnyelvű hívőkre való tekintettel, a szentmisét német nyelven mutatták be, de a szentleckét és evangéliumot magyarul is felolvasták. Áldozáskor a «Győzelemről énekeljen» eucharisztikus himnuszt énekelték.

A szentmisét követő ebéd családi összejövetel volt. Dr. Ritter Márton rokonsága igen nagy számban jött meg az «ő» ünnepekre. Ebéd végén a jubiláns nagynénje kezdeményezésére elénekeltük a Himnuszt. Itt bizonyosodott be, hogy a közel 30 éve Budaörs és környékéről kitelepítettek szívükben magyarok maradtak. (Syy)

KASTL VÁRÁNAK LEGÚJABB OSTROMA

1974 március 4-én a DPA hírügynökség közlése alapján a legtöbb nyugatnémet napilapban rövidebb-hosszabb híradás jelent meg «rockerek támadásáról egy leány-internátus ellen», amelyből kitűnik, hogy egy kb. 15 fiatalból álló, láncokkal és vasdarabokkal felfegyverezett banda megkísérelt a Kastli Magyar Gimnázium leányotthonába behatolni, ott egy ablakot be is tört, s csak egy kedvesnővér lélekjelenlétének köszönhető, aki azonnal telefonösszeköttetésbe lépett a közelben lévő fiú-internátussal, ahol egy páter vezetésével 20-30 nagyobb fiú akcióba lépett és megfutamította a támadó csoportot. Súlyosabb verekedésre, sérülésre nem került sor — fejezi be a sajtóközlemény.

Ezzel kapcsolatban magától a magyar gimnáziumtól kaptuk a következő felvilágosítást.

Már a múltban is előfordult szórványosan, hogy vállalkozó szellemű fiatalok, vagy kisebb csoportok megzavarták a főépülettől mintegy 100 méterre lévő leányotthon éjszakai csendjét. Ilyen esetekben a telefonon felriasztott fiú-részleg azonnali és lelkes segítségére mindig lehetett számítani. Mondhatjuk, hogy az ilyen vállalkozások elhárítására már tradíciónk és kialakult gyakorlatunk van. Túlságosan komolyan nem is vettük őket soha, a fiúk romantika-igényének pedig egy-egy ránk kényszerített éjszakai vállalkozás csak jót tett. A március 2-ről 3-ra virradó éjszakán csakugyan megjelent a leányinternátus falai előtt egy legalább 15 fiatal «rocker»-ből álló csoport, vasakkal és láncokkal verekedésre felszerelve, s a leányotthonba behatolni kész. Egy ablak betörése után csakhamar szembetalálták magukat a mi nagy fiainkkal, s rövid, de tartalmas verekedés után megfutottak. A támadók közül kettő olyan «magyaros» elbánásban részesült, hogy nem hisszük, egyhamar kedvet kapjon a vállalkozás megismétlésére. Az egyiket a diákok foglyul is ejtették rövid időre, hogy ki lehessen kérdezni a saját- és csoportja kiléte felől. A rendőrség másnap kézbevette az ügy kivizsgálását és néhány nap leforgása után biztosította az iskola vezetőségét, hogy a bandának nyomában van, komoly aggodalomra nincs ok, s a hétvégekre védelmét ígerte. A magyar olvasók és aggódó szülők megnyugtatóására az iskola vezetősége is kijelenti, hogy «bizakodva tekint a jövő elé» (-sr.)

SEGÍTSÉG KÉRÉS EGY BETEG MAGYAR KISLÁNY RÉSZÉRE

Gorondy-Novák Juditól van szó, aki jelenleg a zürichi ortopéd klinikán fekszik egy súlyos gerincoperáció után...

A kislány, aki jelenleg 14 éves, évekkal ezelőtt gerincferdüléssel megbetegedett. Az orvosok odahaza, Magyarországon nem tudtak rajta segíteni s az aggódó szülőknek (egyetlen gyermekük) a zürichi ortopéd sebészeti klinikát ajánlották. A szülők, akik ma is Budapesten élnek, érintkezésbe is léptek a zürichi ortopéd klinika főorvosával levelezés útján. A klinika professzora az orvosi leleteket áttanulmányozván, vállalta a súlyos műtétet. A szülők érdeklődésére a klinika akkor 12.000.— svájci frankban állapította meg a műtét árát. Erre a szülők mindenről lemondva s mindent eladva, amit lehetett, két év alatt összegyűjtötték az összeget s a M. N. Bank útján 100.000 magyar forintot utaltak át a klinika részére. Ennek alapján a klinika 1974 január 17-ére kijelölte a műtét idejét. Az édesanya jan. 7-én Zürichbe érkezett leányával, de nagy rémületükre azt közölték velük a klinikán, hogy az árak emelkedése folytán a műtét nem 12, hanem 17 ezer svájci frankba fog kerülni... Elképzelhető az édesanya kétségbeesése, hisz minden reményük ebben a műtétben volt.

Végül a klinika vezetősége engedélyezte a műtétet úgy, hogy a hiányzó összeget a család utólag befizeti!

A műtétet január 7-én sikerrel végrehajtották, a leány azóta egy kemény, speciális ágyon szinte mozdulatlanul fekszik, csak kezét és lábát tudja mozgatni. A seb nehezen gyógyul. Ha jobban lesz, április végén járó-gipszet kap s így majd mozoghat, sétálhat is. Sajnos, májustól szeptemberig, 5 hónapig még Zürichben kell maradnia az utókezelések s gipsz-csere miatt, s ez külön havi 500.— SFr. kiadást jelent a családnak! Ha minden jól megy, a kislány f. év szeptemberében haza mehet. Derékban (háta) béna marad egész életére. Egy élet-erős, vidám, mosolygós kislány számára kérünk most segítséget, aki megpróbáltatását türelemmel viseli.

A probléma az operáció hiányzó összegének (5.000 SFr.) a befizetése, az utókezelés havi 500.— SFr.-ja, valamint a következő segítségek megadása:

1. Mivel a leány mozdulatlanul fekszik, szüksége lenne egy használt kis rádióra vagy cassettenrecorderre, amit kézzel kezelhet az ágya mellett. (Szereti a vidámságot, zenét.)

2. Szüksége lenne magyar nyelvű ifjúsági könyvekre, olvasni csak magyarul tud.

3. Talán lennének fiatalok, akik magyarul szívesen írnának neki rövid, vidám leveleket...

4. Bizonyosan szüksége lenne ruhára, cipőre, fehérneműre...

Tegyétek szívetek ügyévé mindezt! A szeretet nem ismer akadályt!

A kisleány címe: Frl. Gorondy-Novák Judit, CH - Zürich, Belgrisch Orthopéd Klinik, Forchstr. 340 (Schweiz). Telefon: Zürich-532200 (325 mellékv.)

Édesanyja jelenlegi címe:

Frau T-Gorondy-Novák, bei E. Haggemacher, 8008 Zürich, Sacherstr. 18. Telefon: Zürich- 266171.

Az édesanyjának pár hét múlva haza kell utaznia s csak összel jöhet ismét vissza a kisleányért.

Megértésüket és segítő szeretetüket kéri a Magyar Cserkészszövetség európai kerülete.

MEGALAKULT A BERNI MAGYAROK NAGYASSZONYA EGYHÁZKÖZSÉG

Ez év március 9-én a közgyűlés megválasztotta az egyházközségi tanács vezetőségét. A tanács tagjait a plébános kérte fel szóban vagy írásban. Az így kialakult névsort a híveknek postázta, akik azt kiegészíthették és törülhettek belőle. A közgyűlés pedig az így tovább alakult tanács tagok közül választotta meg vezetőségét:

Elnök: Dr. Bokor Kálmán — Helyettese: Gyürki Károly — Pénztáros: Halmai Gyula, I. Ellenőr: Kövesdi János — II. Ellenőr: Pintér Magdolna — I. Jegyző: Krizmanits Mária — II. Jegyző: Tóth Jenő.

Biel város képviselői a tanácsban: Borbély Gábor és Bajnóczy Miklós.

Reméljük, hogy Krisztus Lelkének erejéből jó példájukkal és aktivitásukkal papjuk segítségére lesznek a magyar testvérek lelkigondozásában. (P. Cs. F.)

A Mester él! Boldog, aki találkozik Vele!

Én vagyok a feltámadás és az élet! — olvassuk a síremlékeken. «Béke veletek, ne féljetelek!» «Én vagyok!» — hangzik felénk a húsvéti időszak liturgiájából. Ha már szinte soha, vagy csak ritkán vehetünk is részt feltámadási szertartáson, a régi emlékek mégis ott zsongnak lelkünk mélyén. Feltámadt Krisztus e napon, alleluja!

✱

Mi a valóságértéke a Húsvétnek? Vajon csodálatosan szép mítosz-e csupán, mely érzékeltetni akarja velünk az élet győzelmét a halál felett, a szeretet diadalát a gyűlölet felett, az újjászületést, az örök megújulást. Vagy ennél sokkal többet jelent? Hirdeti az Isten szeretetét, az Isten diadalát, aki csodálatos módon lehajolt hozzánk, magához emel és barátságát, életét közli velünk. Azokkal, akik hiszünk benne és elfogadjuk Őt. Mert az a Jézus, aki valóban meghalt, valóban fel is támadt és valóban az, akinek hisszük és akinek mondotta magát: az Isten Fia.

Hogy erre válaszoljunk, két kérdést kell megkülönböztetnünk. Az első egy történelmi kérdés: **mi történt Jézus halála után?** Feleletet erre a szemtanúk adnak. Ők azt állítják, és ezért életüket voltak készek feláldozni, mert ebben látták hitük lényegét, hogy azt a Jézust, akit az emberek keresztre feszítettek, akit eltemettek, az Atya feltámasztotta. Ők, a tanítványok, látták őt, beszéltek vele és volt, aki kezét oldalsebébe helyezte.

A másik kérdés, és ez az, ami bennünket most itt érdekel, **milyen kapcsolatban tudunk mi jutni ezzel a Jézussal?** Csak tanításában él-e Ő közöttünk, mint aki ránk hagyta gondolatait, akinek előttünk áll példája, vagy pedig mint élő személy, akivel kapcsolatba léphetünk és aki barátainak, munkatársainak akar bennünket, és aki általunk és bennünk akarja folytatni földi életében megkezdett művét.

A felelet erre a második kérdésre, bár titokzatos, de mégis határozott igen. **Jézus közöttünk él. Erről tesznek bizonyágot ígéretei és erről tanúskodnak hívei, de ezt tapasztaljuk mi magunk is.**

Jézus ígérete: «Én veletek vagyok mindennap a világ végezetéig» (Mt 28, 20). «Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehettek» (Jn 15, 6). Az élet kenyeréről pedig ezt mondja: «Amint engem küldött az élő Atya és én az Atya által élek, úgy, aki engem eszik, énáltalam él» (Jn. 6, 58). Majd ugyancsak Jánosnál mondja: «Aki ismeri és megtartja parancsaimat, az szeret engem. Aki pedig szeret engem, azt Atyám is szeretni fogja. Szeretni fogom őt én is és **kinyilatkoztatom magamat neki.**» (Jn 14, 21.)

A feltétele tehát annak, hogy valaki Jézussal bensőleg találkozzék az, hogy ismerje Őt, ismerje parancsait és megtartsa azokat. Vagyis éljen azok szerint. Fogadja el azt a teljesebb életet, amelyet Jézus hozott. Higgyen benne, higgyen szeretetében. Fogadja el Őt Megváltójának, és egyesüljön Vele az Atya akaratának teljesítésében.

✱

Hogyan tanúskodik Szent Pál erről az egyesült életről, hogyan értelmezi a «kinyilatkoztatást» és milyen hatással van ez rá?

A második korintusi levélben így ír erről: «Isten ugyanis, aki azt mondotta — és itt a teremtésre utal — «A sötétségből támadjon fény», világosságot teremtett a mi szívünkben is, hogy felragyogjon nekünk Isten dicsőségének ismerete Jézus Krisztus arcán» (2 Kor. 4, 6). Szent Pál itt benső meglátásról, rádöbbenésről, boldog rátalálásról beszél, mely mint a fény áthatja lelkét, átalakítja egész emberségét és arra készíti, hogy egész életét Jézusnak szentelje, Jézusnak adja át magát. «Uramnak, Krisztus Jézusnak fölséges ismeretéhez képest, mindent akadálnak tartok» (Fil. 3, 8). «Elhatároztam, írja másutt, hogy nem is akarok másról tudni köztetek, csak Jézus Krisztusról a megfeszítettről» (1 Kor. 12, 2). «Krisztus szeretete űz, hajt engem... és jaj nekem, ha nem hirdetem az Örömhírt». «Isten ugyanis Krisztusban kiengesztelődött a világgal és

nem számítja be bűneinket. Ő a bűn hordozójává tette érettünk azt, aki a bűnt nem ismerte, hogy általa Isten igazságának részesei legyünk» (2 Kor. 5, 19).

Hogyan válik a mi számunkra lehetségessé ez a benső találkozás, Jézus barátsága? Mert hiszen maga Jézus az, aki hív: «Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik fáradtok és terhet viseltek és én megkönnyítelek titeket» és ígéretei, melyeket említettünk, nekünk is szólnak. A barátság feltétele a megismerés, az akaratok meg egyezése, a cselekvésben való egység. Mennyire ismerjük Jézust? Pedig a Szentírásból Ő lép elénk, Ő szól hozzánk és hív a lélek mélyén, amiről csak annak van fogalma, aki egyszer már meghallotta Őt. Akik hiszünk az Úr Krisztusban, akik keressük akaratát, mi tudjuk, hogy bár valamikor a bűn miatt mi is halottak voltunk s nem volt bennünk élet, de a hit által újjászülettünk és most valamiképpen Ő él mibennünk. Ő tanít, Ő segít, Ő vigasztal általunk, Ő tőr, Ő szenved mibenünk, az Ő jósága, szeretete diadalmaszkodik általunk. Még az elhagyatottságot, a magunk nyomorúságának megélését is szinte Ő szenved el mibennünk, hisz magára vette minden fogyatékoságunkat a bűnt kivéve.

✱

Kívül állók ezt nem értik és nem is értetik. A barátság, mint maga az élet, egyéni élmény. Közösségi élmény is csak azok számára lehet, akik már egyénileg megtalálták ezt az életet. Akkor a közös élmény kölcsönös megerősödés és közös tanúságtétel az Úr mellett. Így támaszt vágyat másokban is, hogy keressék ezt az életet és elinduljanak a megismerés útján.

Igen, ezt az új életet jelenti számunkra a Húsvét. Jézus feltámadása a mi feltámadásunk is, az Ő élete a mi életünk is. Igen, mi is meghaltunk a bűnnek, a világ csábításainak és vállaljuk ezt a halált újra és újra mindennap. Keresztre vagyunk feszítve Krisztussal és mégis élünk, de már nem is mi, «hanem Krisztus él mibennünk».

P. BÓDAY JENŐ S. J.

AZ INNSBRUCKI MAGYAR FŐISKOLÁSOK MÁRCIUSI UNNEPSÉGE

Az IMEAS (Innsbrucki Magyar Egyetemisták és Akadémikusok Szövetsége), valamint a MET (Magyarok Egyesülete Tirolban) március 24-én vasárnap együttesen hódoltak az 1948-as márciusi ifjak emlékének. Dél előtt 10 órakor a helyi magyar lelkész, Tóth Béla, szentmisét mondott a Szent János-templomban, amelynek keretében Németh Ernő kufsteini magyar lelkész emlékezett meg március 15. jelentőségéről, párhuzamba állítva azt egyházi vonatkozásokkal is.

A megjelentek ezt követően átvonultak a Magyar Intézetbe, ahol 11 órakor az IMEAS reprezentatív helyiségeiben haza-

fias ünnepélyt tartottak, mintegy 140-150 résztvevő jelenlétében. Az ünnepély keretében Szőke Tamás bölcsészhallgató konferált szellemesen. Bevezetésül és befejezésül az egyetemisták énekkara Tucaj László vezetésével több régi, szép magyar dalt adott elő.

Kálóczy István magyar öltözetben szavalta el talpraesetten a «Talpra magyarul»-t. Több szóló énekszám tarkította a műsort a «Bánk bán» c. Erkel operából és Kacsóh Pongrác «János vitéz» c. daljátékából.

Az intézet igazgatója, Msgr. Gróh Béla, március 15-ével és annak történelmi előzményeivel kapcsolatban kutatásairól tájékoztatta kimerítő előadásban a hallgató-ságot.

A magyar hölgyek a műsor befejezése után aperitívokkal, pogácsával és sós süteményekkel vendégelték meg a hallgatóságot.

ÚJ MAGYAR EGYHÁZTORTÉNELEM

Az elmúlt évben rendezte sajtó alá és adta ki Münchenben Prof. Dr. Adriányi Gábor Hermann Egyed hátrahagyott magyar egyháztörténelmi kéziratát.

A többszázoldalas kiváló munkát 32.—DM ellenében lehet megrendelni az alábbi címen:

Verlag Molnár
D - 8 München 90.
Oertlinweg 4.

Az 1974. évi cserkészvezetői konferencia Bonnban

A déltiroli téli tábor jakabfalvai búcsúzásánál sokan mondogatták: majd találkozunk a konferencián! Magam se gondoltam akkor, hogy alig másfél hónap múlva, — a német fővárosban, Bonnban ismét találkozom a sok kedves, vidám vezetővel, fiatalokkal, idősebb cserkésztestvérekkel. Azokkal, akiknek szívügyük a magyar cser-

végre rátaláltak a Haus Venusbergre . . . Elsőnek ki futatott be más mint Gyurkabá! Idén nagyon előkelő módon érkezett, mert az ausztráliai küldött, Bakács Gyurka hozta magával Münchenből kocsival . . . Őket csak Kiss Miskabá előzte meg Linzből, aki már délelőtt megjött. Hát aztán érkeztek sorba Párizs, Stockholm, Graz,

gárda képviselte, a Testvér kitett magáért! Hangzott is az üdvözlés innen is, onnan is. Helló, Puma, — szervusz Andy! Hát Te is itt vagy, Magdi . . . No aztán a késő éjszakában megjött a kastli gimnázium csapatainak hada és a müncheniek Fordbusza is bedöcögött. Vacsora után vidám ismerkedés, majd program megbeszélés következett. És ekkor jött a meglepetés! Ahogy nagyban tanakodtunk, egyszer csak szélesre tárul a tanácsterem ajtaja, és ki lép be más mint Bodnár Gáborbá! Nagy üdvözlés közepette vették körül a többiek. Gáborbát Forgách Péterné, Papp Klári és Dobos Villbá kísérte. A frankfurti repülőtérről érkeztek hozzánk. Ez biz nagy öröm volt!

Késő éjjelre járt az idő, mikor végre nyugovóra tért a társaság! Úgy hajnali három óra volt már, mikor épp Gyurkabá, Péterbá és Kornélbá meg a graziak a tanácstermet díszítették . . . mikor csöngetnek a nagykapun és megérkeznek a zürichi róverek! Aztán már csak 4 óra felé, Gyurkabá talált meg még egy hollandust, aki autójában hajtotta álomra fejét, azt gondolván, hogy a házban már mindenki alszik! Alig akarta elhinni, hogy van még hely a számára! . . .

Reggel azután «hajnali» 7-kor harsányan hangzott fel az «ébresztő, frissen ki az ágyból!» És csodák csodája, a reggelinél már kerekén 100 ember, azaz vezető ült asztalhoz! . . .

Az ünnepélyes megnyitás 9 órakor volt, erre már a canadai küldött, Gláser Jánosné, Heidi is megérkezett. Gyurkabá Némethy Gyurkabát kérte fel az ünnepélyes megnyitásra. Utána Gáborbá szólt az egybegyűltekhez . . . majd elkezdődtek az előadások. Tóth Angelika cserkésztestvérrel a magyar iskola-cserkésztestvér viszonyáról, Nickl Karcsibá a fegyelemről megtartott előadása után az ebédnél harsány vidámságban jöttünk ismét össze barátainkkal . . . Délután Dévény atyáé volt a kezdési Cserkésztestvér és a vallás témáját egyes feldolgozva, sok derűs percet szerzett a hallgatóknak vidám példáival, történeteivel. Aztán hát, mint mindig, megszólalt a GH! . . . Pénz, pénz és pénz kell . . . mondogattal Egonbá nem valami hálás szerepét azonban mindenki megértette, hisz — sajnos — pénz nélkül még a cserkésztestvér munka sem megy! Fizettek is a tagok az esti szünetben. Közben persze kávézásra is sor került, majd Gémes Réka cserkésztestvérrel előadása hangzott el az új kiscserkésztestvér munkáról . . . És este? Vacsora után filmezés, a nyári Gödöllő nagytábor és a jakabfalvi téli tábor filmjei! . . . Mindenki megcsodálhatta rajta önmagát . . . És aztán? Népi tánc, népi játék, Gborbá és Kornélbá vidám monológjai.

Vasárnap reggel nem volt könnyű felkelni! De felkeltünk! . . . A szép kis kápolnában tartottuk meg az istentiszteletet. Evangélium után Kardos Pistabá beszélt kedves szavakkal a vezetőkhöz. Aztán reggeli és ismét a nagyteremben ültünk . . . Most két részre oszlott a társaság. A csapatparancsnokok külön tanácsterembe vo-

Dr. Némethy György St. Pius díjas párizsi egyetemi tanár, a M. Cs. Szöv. elnöke beszél. Mellette Bodnár Gábor ügyv. elnök, Dr. Sándorfi Gyula IBM. igazgató, a Cs. Nagytanács tagja; a másik oldalon Nikl Károly mérnök, a konferencia ügyvezetője.

készlet és akik Európa különböző országaiból jöve, itt szeretnék a cserkésztestvér munkájáról alkotott véleményüket kicserélni, valamit haza is vinni a hétköznapi munkájához. Egy ilyen konferencia majd hogy nem «nemzetközi találkozó» . . .

Február 22-én, pénteken borongós időben a kora délutáni órákban megindult az áradat a bonni Venusberg irányába . . . Tanulmányozták a térképet, kutatták az utat sokan, kérdezősködtek is sokfelé, — míg

Stuttgart, Zürich, Brüsszel, Ravensburg, Frankfurt és Heidelberg cserkésztestvér vezetői szinte egyszerre jöttek . . . Persze, mindegyiket nagy üdvözlés fogadta . . . A párizsiakat maga Némethy Gyurkabá, a Cserkésztestvér elnöke hozta, míg a Stockholmiakat Marx-Raács Tiborbá. De nehéz lenne itt mind felsorolni. Már jó későre járt az idő, mikor megérkezett a Holland küldöttség, — Lacibá, Karcsibá és aztán megjötték a Bécsiek is! Idén Bécsen népes

A konferencia résztvevőinek egy csoportja

A leánycapat tagjai népi táncot adnak elő...

nultak, ahol az évi munkatervet, táborokat beszélték meg, míg a többiek Klement Kornélba előadását hallgatták meg a csapat évi munkatervéről és Grynaeus Péterét: Szoba-cserkészlet, kiránduló cserkészlet címmel. Sok felszólalás, vita egészítette ki mindkét előadást. Közben aztán a parancsnoki értekezlet is véget ért és a közös befejezést már az egész konferencia 110 tagja együtt tartotta meg. Bodnár Gáborba szavai után Némethy Gyurkabá szólt a konferencia tagjaihoz, majd Gyurkabá emlékeztet meg Mindszenty József bíboros

úrról, akinek elküldtük díszes, ünnepélyes köszöntő, hűségünket kifejező levelünket.

Természetes, a konferencia végén a búcsúzásnál már megint a következő eseményt emlegették... viszontlátásra a nyári Petőfi nagy táborban!

Aztán bújni kezdtek a kocsi és elindult a társaság, ki erre, ki arra, a szélrózsa minden irányába, hogy elvigyék híret a nyári tábornak, új programoknak, hogyan él és dolgozik Európában a magyar cserkészlet!

TAMÁSKA

Enrópai Konferencia az emberi jogokról

Az Európai Parlament, az Európatanács és a Nyugatnémet Unió patronálásával f. év március 1-3-ig nagyjelentőségű értekezletet tartottak Luzernban. Számos neves nyugateurópai személyiség és a kontinens szabad felében élő keleteurópai emigráns gyűlt össze, hogy hitet tegyenek a népek önrendelkezési joga és az alapvető emberi szabadságjogok mellett, s egyúttal kifejezést adjanak Európa sorsa fölött érzett aggodalmuknak egy olyan időpontban, amikor Genfben és Bécsben zárt ajtók mögött tárgyalnak százmilliók jövőjéről.

Dr. Franz Xaver Leu, svájci Ständerat, a konferencia elnöke megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a valódi béke és biztonság csak az esetben biztosítható, ha megnyitják a határokat s mindenütt biztosítják az alapvető emberi szabadságjogok gyakorlását s az emberek, eszmék, információk szabad cseréjét.

Mindszenty József bíboros, Magyarország hercegprímása a konferencia résztvevőkhöz intézett üdvözlő levelében hangoztatta, hogy vezérlő gondolat nélkül egyetlen emberi közösség sem létezhet, majd arra mutatott rá, mennyire üresek a kizárólag a gazdasági növekedésre és a jólét fokozására irányuló törekvések, amelyek önmagukban nem jelenthetik a kommunista téveszme alternatíváját. «Az ember önmagát nem válthatja meg, üdvünket a földön

csak Isten segítségével, saját becsületes fáradozásunkkal érhetjük el» — hangoztatta a levelében a bíboros, akinek levelét a konferencia résztvevői nagy lelkesedéssel, szünni nem akaró tetszésnyilvánítással fogadták.

A konferencia előadói között szerepeltek többek között: a Párizsban élő Dimitri Panin, Szolzsenyicin egykori fogolytársa, Cornelia Gerstenmaier, Walter Walker tábornok Londonból, Boris Meissner professzor Kölnből, Dr. Josef Bochner professzor Friburghól, Dr. Stefan Marinof, a menekült bolgárok Münchenben élő képviselője és más kiváló európai személyiségek. Az előadás-sorozat részletesebb ismertetésére lapunk későbbi számában visszatérünk.

Az értekezlet zárónyilatkozata hangoztatja, hogy az Egyesült Nemzetek Alapokmányának és az Emberi Jogok Európai konvenciójában lefektetett emberi jogok gyakorlását egész Európában biztosítani kell. Az emberi jogok mind az állami szuverenitásnál, mind az ideológiai dogmáknál előbbrevalóbbak. Kelet- és Nyugateurópa, valamint a Szovjetunió népei számára egyaránt biztosítani kell az önrendelkezés jogát. «A határok sérthetetlenek, de nem megváltoztathatatlanok». — emeli ki a Nyilatkozat, majd rámutat arra, hogy a jelenlegi feszültség főoka a Varsói Pak-

tumban tömörült államok mértéktelen fegyverkezése, s az ideológiai harc éleződéséről szóló kommunista doktrina, továbbá a «szocialista» tábor korlátozott szuverenitását hirdető tétel (Brezsnyev-doktrina). A Nyilatkozat hitet tesz Európa egysége mellett, amelynek megvalósulását a vörös diktatúra, s a túlzó nacionalista tagoltság egyaránt veszélyezteti.

Az Európai Szabad Magyar Kongresszus és a Svájci Magyar Egyesületek Szövetsége képviselői is résztvettek a konferencián. (Cz. A.)

ZAS LÓRÁNT: Sakk. Versek. Budapest-Los Angeles, 1960-1972. Napnyugat, Los Angeles, 1973.

Californiában élő fiatal magyar költő lép első verseskötetével a nyilvánosság elé. Végigjárta a mai fiatalok otthoni útját: a börtönt, a segédmunkási nyomorúságot, az olaszországi menekülttábor reménytelenségét, amíg végre magyar szívvá válik, amíg végre ért Los Angelesben. Ott megszerezte elektromérnöki diplomáját és vezetőszerphez jutott a magyar irodalmi életben is.

Mint a californiai magyar írók lapjának, a Napnyugatnak főszerkesztője, ismert és megbecsült nevet vívott ki magának. Verseit és cikkeit több emigráns lap hozta és hozza, de önálló könyvvel most lép először a nyilvánosság elé. Költészetében az atomkorszak fiatalságának kínzó bizalmatlansága és reménytelensége szólal meg: «Ez a Föld szét akar esni, — ki akar siklani, — nem találja helyét a csillagok között» — írja rémületes lázalmában. Néha meg-megcsillan a reménykérdés is egy távoli jövőben eljövendő jobb világban, de az alaphang folyton visszatér: «Lábnymodban a halál. Mozdulatod a sohasem volt:...

Zas Lóránt verseinek a mai irodalomban ott van a helyük, ahol a mai képzőművészetben az absztrakt festményeknek. (Elnézést kérek, ha mint művészettörténész, a hasonlatot a magam területéről veszem.) A mai élet zaklatottsága, bonyolult sokrétűsége és lázas önmagát-keresése vajúdik bennük. Az olvasónak is elfogultság nélkül, a múltból beidegzett irodalmi szemlélete félredobásával, mai szemmel kell olvasnia a versekből kicsendülő újszerű, merészen csapongó és olykor nehezen követhető gondolatáramlást. Át kell magát adnia a versek sajátos, Bartók muzsikáját idéző, borzongató újszerűséggel hangszerelt zenéjének. A költő még forrásban van, még keresi megnyilatkozásának végső formáját, de a forrásnak itt-ott még zavaros habja alatt már felcsillan az igazi költészet nemes bora.

És ezzel a költő el is érte célját. Mert a verset nem «bírálni» vagy «ismertetni» kell, hanem olvasni. Ez a verseskötet pedig méltó arra, hogy a költeményeket kedvelő olvasó kézbevegye és olvassa.

BÍRÓ BÉLA

Az élet könyvéből

A KERESZTSÉG SZENTSÉGÉBEN RÉSZESULTEK

Ausztriában:

Lukács Katalin, 1974 febr. 9-én, Bécsben
Kucorovszki András, K. József és Peták
Anna fia, 1974 márc. 2-án, Bécsben

Németországban:

Lingli Gabriella, L. István és Renata Müller
leánya Stuttgartban
Bognár Sándor Péter Viktor, B. Sándor és
Mikus Katalin fia, 1974. február 24-én,
Münchenben
Huszta Éva, H. Pál és Rigó Irén leánya,
1974 febr. 3-án, Münchenben

PAPPÁSZENTELÉSI ÉVFORDULÓ

Németországban:

Ft. Appler Ernő 1974 márc. 17-én ünne-
pelte Haindlfingben pappászentelésének
40. évfordulóját.

EGYHÁZI HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Ausztriában:

Dr. Hans Heinz Titz és Farkas Beáta,
1974 febr. 23-án, Bécsben
Varga János és Nagy Judit, 1974 márc. 1.,
Traiskirchenben

Németországban:

Tóth József és Kecskés Ilona, 1974 febr. 23.
Unterrixingenben
Dr. Brana-Bogdánffy Jánosné szül. Kass
Ilona, 86 éves, 1974 febr. 11-én, München
Duka Miklós, 51 éves, 1974 márc. 5-én,
Münchenben

Svájcban:

Nemes Zoltán és Szekeres Erzsébet,
1974 márc. 16-án, Lausanneban
Sárréti Károly és Gróf Anna, 1974 ápr. 1.,
Bouveret-ban (VS)

AZ ŐROK HAZÁBA TÁVOZTAK

Ausztriában:

Kurfis Margit Bonavita ferences missziós-
nővér, 1974 febr. 17-én, Eichgraben-ban

Németországban:

Dr. Jankó Béla, 35 éves, 1974 febr. 15-én,
Braunschweigben
Krisztmann József, 53 éves, Augsburgban
Szabó Borbála, 67 éves, 1974 márc. 3-án,
Braunschweigben
Margit Ostermayer, 62 éves, 1974 márc. 6.
Eislingenben

Svájcban:

Mihályffi László, 60 éves, 1974 jan. 24-én,
Thunban

nagykárolyi gr. Károlyi Emma, 72 éves,
1974 március 11-én, Tatán (Komárom m.)

MÁRCIUSI UNNEPSÉGEK

Jólsikerült márc. 15-i ünnepeket tar-
tottak a svájci Vaud-kantoni magyarok a
Magyar Egyesület és a Misszió rendezésé-
vel Genf-ben és Lausanne-ban márc. 15-
illetve 16-án. A remek műsorszámokat jó
előadásban a közönség mindkét helyen
nagy tetszéssel fogadta.

MINDSZENTY BÍBOROS FRANCIAORSZÁGI LÁTOGATÁSA

Április 19-én érkezik meg Mindszenty bíboros az Orly repülőtérre. Este 18.30-
kor a Magyarországi Szent Erzsébet templomban lesz az első találkozója a párizsi
magyarokkal.

Szombaton, ápr. 20-án d. e. 11 órakor lesz az ünnepi nagymise a La Madeleine
templomban, bíboros urunk szentbeszédjével és magyar énekekkel.

Vasárnap, április 21-én d. e. a Magyar Katolikus Misszió párizsi otthonában
10.30-kor háziáldás, szentmise és bérmálás.

Kedden, ápr. 23-án 14 órakor indul a bíboros a különböző magyar központok
meglátogatására. 16.30-kor Lens-ban áll meg, 19 órakor Lille-ben a Szt. Maurice
templomban szentmisét mutat be.

Szerdán, ápr. 24-én Cambrai-ban d. e. 10.30 órakor szentmise a katedrálisban.

Csütörtökön, ápr. 25-én, d. e. 10 órakor szentmise a Metz és Nancy közt fe-
kvő Pont-en-Mousson-ban.

Ápr. 26-án a Strassbourg-i La Madelaine templomban lesz magyar szentmise
d. e. 10 órakor.

Ápr. 27-én 15.00 órakor az Avignon melletti Frigolet-ben szentmise.

Ápr. 28-án 15.00 órakor Lyonban szentmise az Ainay-bazilikában.

A párizsi programot illetőleg minden felvilágosítás megkapható a Misszió-
ban: 42, rue Albert Thomas, Paris 10. — Telefon: 208-61-70. Nyomatott meghí-
vók részletes programot adnak.

Lyon és környékén felvilágosítás kérhető: M. l'Abbé Fülöp Gergely, 74, Che-
min de Grand Roule, 69 St. Foy-Les Lyon. Telefon: (78) 51-84-12.

A Strassbourg-i részen információ kapható: M. Temesvárinál. Tel. 30-59-99.

Ápr. 29 és május 1 között zarándoklat Lourdes-ba. Kérem a franciaországi és
más országokban élő magyarokat, hogy minél többen kísérjék el Bíboros Urunk-
at erre a zarándoklatra.

P. Ruzsik Vilmos főlelkész

PÁRIZSI MOZAIKOK

A párizsi Misszió helyiségében újra meg-
indult a Pax Romana világnézeti és kul-
turális előadások sorozata. Jelenleg egy
előadás van havonként beütemezve, egy
csütörtöki napon. Örvendetes megállapítás
az, hogy az érdeklődés fokozódik az elő-
adások iránt. Az előadás befejeztével vita
következik, ezek sokszor elég «meleg»
természetűek.

Január hónapban Dr. Némethy György
tartott előadást «Természettudomány a ma-
társadalmában egy kritikusabb szemlélet
felé».

Február hónapban Cserhádi Lajos ismer-
tette Mindszenty József bíborosunk 1956
októberében elhangzott beszédét. Az ismer-
tetés eredeti, hiteles hangszalagról tör-
tént. Ennek a vitaestnek nagy jelentősége
volt, mert az elhangzott beszéd kitételeit,
a hazai rendszer elindítására félremagya-
rázták, félreértelmezték. Majd Hieró atya
előkészítőként ismertette Mindszenty bí-
boros áprilisi párizsi útját.

Január 27-én tartotta Pósa Mária ismert
és mindenki által kedvelt operaénekesnő
nagy sikerű dalestjét. Zongorán férje, Pierre
Gazin, ismert orgonista és Nádai Kálmán
matematika tanár kísérték. A művészek a
bevételet a Misszióknak ajánlották fel.

A müncheni Mikes Kelemen Kör február
16-án «Irodalmi és Filmestet» rendezett.

Fehér László megnyitó szavai után a nyu-
gaton élő ismert író, Fiala Ferenc, páru-
zamat vont az otthoni és az emigráns ma-
gyar irodalom közt. Talán úgy lehetne ér-
zékelné ezt a témát, hogy míg a szabad
világban élő írók szabadon fejezhetik ki
mondanivalójukat, addig otthon «járóka»-
irodalom folyik. Vagyis, mint egy járnai ta-
nuló gyerek a járókában mindent csinál-
hat, de abból ki nem mehet. Az írók is egy
megszabott határon belül írhatnak, de a-
zon túl csak a Ludas Matyi hasábjain ér-
zékeltethetik a nép fájdalmait. Majd Gall
Ferenc, az ismert magyar festő olvasta fel
Nyisztor Zoltán üzenetét a párizsi magya-
rokhoz. Vidámságról Létay Zsuzsa müncheni
operaénekesnő gondoskodott, Nádai
Kálmán zongorakíséretével. Végül Jókai
«Az új földesúr» című regényének film-
változata került vetítésre. Hatalmas taps
köszöntötte a régi film-csillagokat. Jávori,
Udvardy, Rózsahegyi, Csontos stb.-t. Var-
jassy Lajosnak köszönet a rendezésért,
gondoljon gyakrabban hasonló dolgokra.

Február 23-án volt a hagyományos Far-
sangi bál a Misszióban. Bőséges magyaros
ételek és italok álltak a vendégek rendel-
kezésére. Muszka Jóska, ismert cigány-
primás és Hieró atya, fáradhatatlanul igye-
keztek a vendégeket kielégíteni, mert az
igények nagyok voltak! Hogy ez a hatal-
mas rendezés simán és minden zökkenés
nélkül folyt le, köszönet: Kocon, Kis és
Kerekes házaspároknak.

HIRDETÉSEK

HAZAI HENTESÁRU

1 kg paprikás füstölt szárazkolbász	DM 14.—
1 kg paprikás frisskolbász	" 12.—
1 kg véreshurka	" 7.20
1 kg májashurka	" 7.20
1 kg vastag szalonna	" 8.—
1 kg paprikás tokaszalonna	" 8.—
1 kg disznósajt	" 9.60
1 kg füstölt sonka	" 18.—

Minden csütörtökön friss tepertő.

Utánvétellel és csak belföldre szállítunk, 5 kg-on felüli rendelésnél portómentesen.

Taubel Mihály hentesmester

6710 Frankenthal /Pf.

Peter-Rosegger-Str. 3.

Tel. (06233) 92 58

DIÓSZEGHY TIBOR HITES TOLMÁCS ÉS FORDÍTÓ

(magyar-német és német-magyar) Németországban tanácsadás állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, peres ügyekben segít. (Tel. 02101/541317)

D - 404 Neuss, Daimlerstr. 249.

HENTESÁRU MAGYAR MÓDRA KÉSZULT

Rendeljen és fogyasszon!

1 kg Paprikás füstölt kolbász	DM 12.—
1 kg Szárazkolbász, gyulai módra	" 15.—
1 kg Májashurka	" 8.50
1 kg Disznósajt	" 8.—
1 kg Magyar szalámi	" 20.—
1 kg Fehér füstölt szalonna, 4-6 cm vastag	" 8.—
1 kg Paprikás tokaszalonna	" 8.—
1 kg Schwarzwälder sonka	" 18.—
1 kg Schwarzwälder szalonna	" 15.—

5 kg-on felüli rendelésnél portómentes.

Viktor Pál

D - 7063 Welzheim

Johann Sebastian Bach Strasse 19.

Telefon: (07182) 67 - 36.

HIVATALOS FORDÍTÁSOKAT

magyar-német és német-magyar nyelven olcsón és gyorsan készítik, — Ausztria és Svájc területére is!

Wilhelm Divy

Áll. vizsgázott törvényszéki hivatalos fordító és tolmács.

D - 799 Friedrichshafen, Linderstr. 50.

ÖTVENHAT ÉVES, JÓMEGJELENÉSŰ

magyar férfi, aki biztos anyagi körülmények között él Münchenben, ismeretség hiányában ezúton keresi hozzáillő magyar nő ismeretségét. Telefon: 31143777 vagy leveleket az Életünk Gazdasági Bizottságához, 7 Stuttgart 1, Werastr. 63.

HUSZONKÉT ÉVES, ÉRTELMISÉGI

magyar lány keresi melegérzésű, komoly szándékú magyar férfi ismeretségét házasság céljából. Leveleket «Erdély, Tündérvár» jellegre kér az Életünk Gazdasági Bizottságához, 7 Stuttgart 1, Wera-Strasse 63. címre.

ANGOL NYELVEN LEVELEZŐTÁRSAT

keres fiatal tanárnő, cserelátogatási céllal. Nagy Cili, H-2170 Aszód, Malomköz 2. Hungary

MAGYAR SZÁRMAZÁSÚ FRANCIAORSZÁGBAN ÉLŐ,

29 éves csinos (170/60) gimnáziumi tanárnő ezúton keresi hozzáillő 28-40 év közötti fiatalember ismeretségét házasság céljából. Fényképes választ «Gyengédség» jellegre kér az Életünk Gazdasági Bizottságához, 7 Stuttgart 1, Werastr. 63.

A SZÍV

a lelkiélet havi folyóirata.

Évente 600 oldalon keresztül tájékoztat az Egyház életéről, nyújt hitünkben megerősítő, lelki életre vezető cikkeket. Évi előfizetési díja 5 USA dollár. Szerkesztik és kiadják a Magyar Jezsuita Atyák. Előfizetni lehet a Magyar Lelkészeknél. Európai főmegbízott: P. Matyasovitch Henrich, B - 3000 Leuven, Blijde Inkomstraat 18.

KOZELEG A NYÁR!...

Előzetes tájékoztató a Magyar Cserkészszövetség európai kerületének nyári nagytáboráról.

A Magyar Cserkészszövetség európai kerülete idén a nagy magyar költő, Petőfi Sándor születésének 150 éves évfordulója alkalmából

1974 augusztus 1 - 12-ig rendezi meg Petőfi Sándor nagytáborát

Kastl bei Amberg közelében, a magyar gimnáziumhoz közeli erdőben.

A nagytáboron résztvehetnek az európai fiú- és leánycserkészcsapatok tagjain kívül, Európa egész területén szétszórta szóránycserkészeink is.

A nagytábor keretében rendezük meg ideai cserkész őrsvetőképző és kiscserkész őrsvetőképző táborunkat is.

Kiscserkészeink (6-10 évesek) ideai nyári tanyázása 1974 aug. 3-17-ig lesz Bärnhofban, Kastl bei Amberg közelében.

Jelentkezési határidő mindkét táborra: 1974 június 1.

Érdeklődőknek részletes felvilágosítást ad az európai országokban működő csapataink parancsnokain kívül az európai cserkészkerület központja:

Ungarischer Pfadfinderbund

8 München 81. Oberföhringerstr. 40.

Telefon: 982637 és 982638

A 16. MAGYAR PAX ROMANA KONGRESSZUST

München közelében, Freisingben tartják 1974 április 15-21 között.

Témája: «Ember és családja», hogyan érünk egyénné, fejlődünk társas lényé, leszünk Isten barátjává?

Részvételi díj: lakás ellátás az egész hét tartamára: 150.— DM, ösztöndíjas diákoknak 75.— DM.

Jelentkezni helet a következő címen:

Katolikus Magyar Egyetemi Mozgalom

Főtitkársága: D - 8000 München 81,

Oberföhringer Str. 40. Tel. 089/98 85 74.

MAGYAR NŐVÉREK EURÓPAI LELKIGYAKORLATA

1974 július 21-től - július 30-ig.

Villers-La-Ville-ben, Brüsszeltől 40 km-re (Belgium), az örökimádók lelkigyakorlatos házában. — Brüsszelből van jó vonat-összeköttetés.

A lelkigyakorlatot P. Boday Jenő jezsuita atya vezeti.

Jelentkezés június 29-ig bezárólag:

P. Matyasovitch Henriknél,

Blijde Inkomststr. 18.

B - 3000 Leuven.

Közelebbi tájékoztatót időben küldünk.

Rácz Mária nővér

Hogyan lehet előfizetni az Életünkre ?

Az Életünk terjesztői

a helyi magyar lelkészek; ők küldik meg kívánatra a lapot a területükön élő híveknek.

Az előfizetési díjat, mely 1973 január 1-ől

10.— svájci frank,

vagy annak megfelelő más valuta, az illetékes magyar lelkészeknek fizessük be.

Csak onnan forduljunk

közvetlenül a kiadóhivatalhoz, ahol a lelkész hiányzik, vagy valami oknál fogva nem terjesztője a lapnak.

Európán kívüli rendeléseket

a központi hivatal intéz;

Címe:

Életünk (Unser Leben)

Frongartenstr. 15.

9000 St.Gallen (Schweiz)

Az előfizetés tengerentúlra is

10.— svájci frank; ha azonban

légipostával kéri valaki a lapot,

20.— svájci frank, vagy annak

megfelelő más valuta.

Rövid hírek

A Szentszék elvben kész elfogadni az olasz kormány tervét, hogy az ünnepnapokat helyezzék át a megelőző, vagy következő vasárnapokra — jelentette be az olasz püspöki konferencia elnöke. Az olasz munkaügyi minisztériumban olyan törvénytervezeten dolgoznak, amely csökkentené az egyházi és az állami ünnepek számát. A sok ünnepnap több milliárd lira értékű termelés kiesést jelent az olasz iparnak.

A chikagói érsekség március 1-től színes TV-műsört sugároz híveinek. A katolikus TV-állomás vezetője kijelentette, hogy a program nem csupán iskolák növendékeihez és tanáraihoz, hanem a plébániák minden hívőjéhez szól. Eddig 9 amerikai egyházmegyének volt saját TV-adója, de a chikagói az első, amely színes képekben sugározza műsorát.

Oslo püspöke 4 ezer iszlám vendégmunkás kérésére közbenjárt a főváros vezetésénél, hogy ajándék telken engedélyezze egy mosé építését, vallásgyakorlatuk és összefogásuk lehetővé tételére.

A Monakói Hercegség különkiadású bélyeggel emlékezik Marconira, a drótnélküli táviró feltalálójának és a Vatikáni Rádió megépítőjének 100. születésnapjára. Marconi tagja volt a Pápai Akadémiának. 1909-ben Nobel-díjat kapott. 1937-ben hunyt el.

Szent Bonaventura halálának 700-ik évfordulója alkalmából szeptember 10-12. között Münsterben (NSZK) «Bonaventura kongresszus»-t tartanak. A kongresszus résztvevői arra keresnek választ, milyen hatással volt a középkor nagy ferences teológusa Európa kultúrtörténetére, mi mondanivalója van ma is a teológusok számára.

A Templeton-díjat az idén az evangélikus szerzetesközösség vezetőjének, Roger Schutz taizéi priornak ítelték oda. A díjat, amelyet a «Vallások Nobel-díjának» neveznek, Londonban 9, különböző vallású zsűritag szavazza meg és osztja ki. 1973-ban az albán származású Teresa anya kapta. Az ünnepélyes átadást Fülöp herceg végzi április 10-én a windsori kastélyban.

Hongkongi egyházi jelentések szerint kétszeresére emelkedett januártól a kínai menekültek száma. Megfigyelők ezt összefüggésbe hozzák a most folyó ún. kultúrforradalom második szakaszával.

Már több németországi egyházmegye tért át a többnyelvű keresztelési anyakönyvek használatára. Erre főleg a külföldre távozók és vendégmunkás családok kérésére volt szükség. Az anyakönyv szövege most német, latin, angol, francia és spanyol nyelvé.

Az Afrique Nouvelle c. francia nyelvű katolikus hetilap március 1 óta ismét megjelenik. A lap anyagi nehézségek miatt 1972 nyarán szűnt meg. Most 45 nyugat-afrikai püspök hathatós anyagi támogatást ígért a kiadónak és szerkesztőségnek, mert az 1947-ben alapított lap az ún. francia nyelvű Afrikában igen közkedvelt volt.

Leissingenben (Svájc) felújítási munkálatok mellett az V. vagy VI. századból való ókeresztény keresztelő templom nyomaira bukkantak. A felfedezés azért jelentős, mert bebizonyosodott, hogy a mai lakosság ősei, az alemannok benyomulása előtt e területen már keresztény közösségek voltak.

A 79 éves Carl Orff zeneszerzőnek ítélte oda a Bajor Katolikus Akadémia az idei Guardini-díjat. Az ünnepélyes átadáson jelen volt Döpfner kardinális is.

A nemrég kiadott UNESCO statisztikai évkönyv szerint az egész világon 15.725 múzeum van. Az Egyesült Államokban 2889, a SZU-ban 1173, Japánban 1108, Nagybritanniában 900, Franciaországban 805, Kanadában 708, Olaszországban 581, a DDR-ben 552, Spanyolországban 534, az NSZK-ban pedig 507.

A könyvkiadás területén a SZU vezet évi 85.000 kiadvánnyal, második helyen az Egyesült Államok áll 81.000, a harmadik helyen pedig az NSZK 40.000 kiadvánnyal.

A DIA afrikai katolikus hírszolgálat jelentése szerint Zaireben, Ugandában és Nigériában rekord utánpótlás ígérkezik a papság számára. 1973-ban Zaire 8 szemináriumban 539, — Uganda 3 szemináriumban 304 fiatal teológus készült a papi hivatásra.

Havonta kétszer érnének a föld körül a Máltai Segélyszolgálat autóbuszai, amelyek az augsburgi egyházmegyében 345 beteg és mozgásképtelen, idegsérült gyermeket szállítanak iskolába, vagy kezelő otthonokba. A segélyszerv autóbuszai iskolabuszoknak vannak feltüntetve. A 19 iskolabusz naponta 4 ezer kilométernyi utat tesz meg.

Az elmúlt ezer év szenttéavatottjainak háromnegyed része Olasz-, Francia- és Spanyolországból származott. Ezt egy nemrég közzétett tanulmány állapította meg. Az 1848 személy közül 626 olasz, 576 francia és 215 spanyol származású volt. A brit szigetek ezidő alatt 271 szentet adtak az Egyháznak, a világ többi része 160-on osztozik.

Egy nemrég végrehajtott számlálás adatai szerint az amerikai katolikusok 40 %-a jár rendszeresen vasárnapi istentiszteletekre. Eszerint a vallási gyakorlat az USA-ban az utóbbi három évben nem változott lényegesen.

Zürichben tartotta nemrég ideai vezetősi ülését a Nemzetközi Katolikus Film-szövetség, az OCIC. A szervezet 1928-ban alakult és munkájában 52 ország vesz részt. A tanácskozás témája a film jelentőségével foglalkozott, különös tekintettel a fejlődő országok igényeire a kultúra, a művelődés, az előrehaladás és tájékoztatás szempontjából.

Lapzárta a hónap 15-én, hirdetéseket pedig csak a hónap 12-ig fogadunk el!

MINDSZENTY BÍBOROS KÖNYVE:

Esztergom a primások városa

Sajtó alá rendezte Bíró Béla.

A kötet 132 lapon és 40 illusztrációval nyújtja Esztergom hiteles történetét alapításának ezredik évfordulója alkalmából.

A könyv tudományos alapossága mellett mindenki számára élvezetes olvasmány.

Európában a könyv ára 17.50 svájci frank vagy 100.— Schilling.

Megrendelhető:

1. Ungarische Buchdruckerei, Frongartenstr. 15, 9000 St.Gallen, Schweiz.
2. W. B. Dienst 8307 Effretikon, Schweiz, Postfach: 3621.
3. Prof. Dr. Bíró Béla, 1030 Wien 3, Juchgasse 5./2. Austria.

Az USA-ban és Kanadában a könyv ára 5.— USA-dollár.

Megrendelhető:

Sisters of Social Service,
440 Linwood Ave.,
Buffalo, N. Y. 14209.
USA.

Életünk

Az európai magyar katolikusok lapja
Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József

Szerkesztőség és nyomda:
Ungarische Buchdruckerei,
9000 St.Gallen, Frongartenstr. 15.
(Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Előfizetés egy évre: 10.— svájci frank
Egyes szám ára: 0.80 svájci frank,
vagy annak megfelelő más valuta.

É l e t ü n k — Unser Leben

Monatschrift für die ungarischen
Katholiken in Europa

Redakteur und Herausgeber:

Dr. Josef Vecsey

Redaktion und Druck: Ungarische
Buchdruckerei, 9000 St.Gallen,
Frongartenstr. 15. (Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Kto. Krt. 603 Ungarische Buchdruckerei
Sparkassa der Administration
St. Gallen.

Bezugspreis jährlich 10.— Sfr.